

Opinia națională

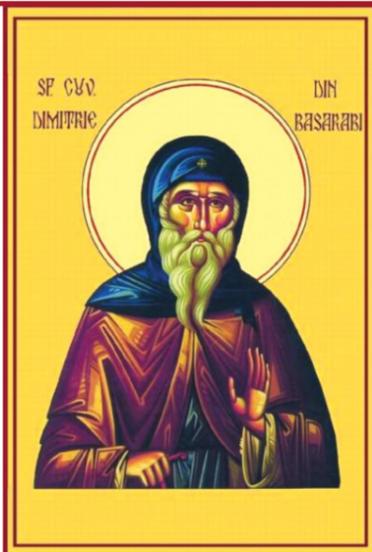
Săptămânal de opinii, informații și idei de larg interes național

Director: Mioara VERGU-IORDACHE

Anul 23, nr. 725, 27 octombrie 2015, 8 pagini, 1 leu, www.opinianaționala.ro

Cuviosul Dimitrie cel Nou – Basarabov, ocrotitorul Bucureștilor

Astăzi, 27 octombrie, românii îl prăznuiesc pe Cuviosul Dimitrie cel Nou – Basarabov, ocrotitorul Bucureștilor! Racla acoperită cu moaștele Sfântului, depuse în actuala catedrală patriarhală în iunie 1774, prin fața căreia trec, anual, sute de mii de pelerini pentru a cere Sfântului mijlocirea în fața lui Dumnezeu, este scoasă în curtea Patriarhiei, unde se oficiază slujba de pomenire. De cel puțin trei ori, moaștele Sfântului Dimitrie cel Nou au salvat Bucureștiul de la pieire. Prima dată, racla cu moaștele sale a fost scoasă în procesiune pe străzile Bucureștiului în 1815, din porunca domnitorului Caragea, pentru a se pune capăt epidemiei de ciumă. În 1831, la cererea generalului Paul Kiseleff, pentru oprirea epidemiei de holeră. Iar în 1827, în timpul lui Grigore Ghica, fiind secetă, s-a organizat o procesiune pentru ploaie.

I În cadrul Universității Spiru Haret, s-a înființat, recent, Centrul USH Pro Business, ce urmărește ca, prin organizarea unor work-shop-uri, să inițieze firmele de tip *start up* în drumul lor spre consolidarea și dezvoltarea afacerii, prin analiza unor aspecte esențiale, precum: finanțarea afacerii, managementul inovării, oportunități de afaceri, acces la piețele internaționale, export branding, acces la fonduri structurale.

Ca primă acțiune, în data de 26 octombrie 2015, în bd. Timișoara nr. 58, sector 6, București, Centrul USH Pro Business a organizat o întâlnire a reprezentanților Enterprise Europe Network Romania (www.enterprise-europe-network-romania.ro) cu câștigătorii Concursului de Idei de afaceri din cadrul proiectului AFRO – Antreprenoriat, FoRmare și Ocupare în regiunile de dezvoltare București-Ilfov și Sud-Vest Oltenia, ID POSDRU/176/3.1/S/150788, în care Asociația Societatea Națională Spiru Haret pentru Educație, Știință și Cultură este partener. (continuare în pag. 3)

BUZZ!CAMP

BUCHUREȘTI, 3 - 5 NOIEMBRIE
Centrul de Cercetare și Inovare Național de Statistică
Inscrie-te pe: www.buzzcamp.ro/evnet

#TEORIE SAU #PRACTICĂ
Vino la BuzzCamp!

Allă de ce practica nu te omoară și cum să pui teoria în practică? Traineri, manageri de succes, profesioniști și angajatori vin aproape de tine.

BUZZ!Camp
ajunge și în București

p.2

MII DE EXPERIENȚE PENTRU STUDENȚII UNIVERSITĂȚII "SPIRU HARET"

ISIC

Nouă legitimație a universității, singura recunoscută global

USH - ISIC este cheia la către o lume cu reduceri și grațiositate

UNIVERSITATEA "SPIRU HARET"

Atelier de TRADIȚII ȘI MUZICI ORALE

Muzica țărănească din Gorj

Miercuri, 21 octombrie, la sediul Facultății de Științe Socio-Umane a avut loc, în coordonarea lect. univ. dr. Otilia Pop-Miculi, un Atelier de tradiții și muzici orale, eveniment ce vine în completarea programei analitice de la specializarea Pedagogie muzicală și creează o deschidere către studiul „in situ” al creației folclorice originale, către o redescoperire a tradițiilor și a zonelor folclorice specifice ale țării noastre. Bucurându-se de o largă participare din partea studenților, dar și a colegilor profesori, manifestarea a avut girul Departamentului de Științe Socio-Umane, al Centrului de Cercetare Științifică și Creație Artistică, al decanului facultății, conf. univ. dr. Georgeta Pinghircu, fiind onorată și de participarea extraordinară a pasionatului folclorist Gabriel Gălea-Gorjanu.

Recital de Canto Clasic

UNIVERSITATEA SPIRU HARET
Facultatea de Științe Socio-Umane
Specializarea Pedagogie Muzicală

Recital de Canto Clasic
Vineri, 30 Octombrie 2015, ora 14.00, Sala Victor Giuleanu
Studenti și Viitori Studenti

ÎN PROGRAM
Tommaso Giordani,
Christoph Willibald Gluck,
Wolfgang Amadeus Mozart,
Franz Schubert,
Modest Mussorgsky
Charles Gounod,
Sergei Rachmaninoff,
Giuseppe Verdi,
Gheorghe Ștefan, Alford Alesandrescu,
Paul Constantinescu,
George Grigoriu,
Mauriciu Vescan,

INVITAT SPECIAL
Baritonul
Constantin Trașcă

Vă așteptăm cu drag!

Vineri, 30 octombrie, ora 14.00, Sala Victor Giuleanu

Furie neputincioasă!

Mioara VERGU-IORDACHE

E greu să rămâi lucid într-o țară administrată și locuită ilogic! Sunt dominată de o furie neputincioasă și de o neputință furioasă! Totuși, ce ne împiedică să fim normali?!

Săptămâna trecută, am luat, inițial, drept o glumă proastă știrea că s-ar putea muta *Sfinxul din Bucegi*! Și se pare că nu-i o glumă. Nu contează că e vorba de *Parcul Natural Bucegi*, una dintre cele 12 arii naționale protejate! La *Babele*, în zona de strictă protecție, se vinde teren „intravilan” la 75 de euro metrul pătrat. Nu contează că sunt monumente ale naturii, atracții turistice pentru lumea întreagă! „*Sfinxul din Bucegi* este un megalit antropomorf situat la 2.216 m altitudine. Originea numelui *Sfinxului* este datorată asemănării sale cu un cap uman, mai exact cu asemănarea *Sfinxului Egiptean*”. Anul trecut, autoritățile egiptene au anunțat că au încheiat lucrările de restaurare a Sfinxului lor! Autoritățile noastre sunt surprinse de ce se întâmplă în *Parcul Natural Bucegi*!

Mi-aduc aminte de o altă știre, nici ea prea veche, că o echipă de cercetători de la Facultatea de Chimie a Universității Babeș-Bolyai (UBB) din Cluj-Napoca a făcut o descoperire care ar putea schimba lumea medicală: o soluție care poate înlocui sângele uman, o descoperire de Premiul Nobel, însă finanțarea este nesigură, ceea ce ar putea conduce la pierderea invenției, așa cum s-a mai întâmplat în istoria cercetării românești.

Din motive pe care – deși m-am străduit – nu le pot pricepe, s-a închis „dosarul Revoluției”. Părinții își plâng copiii morți și li se refuză dreptul de a ști de ce și din cauza cui au pierit. S-a deschis (sper că nu pentru a se închide din nou) „dosarul Mineradei”.

Săptămâna aceasta, din chiar debutul ei, Prim Ministrul Guvernului României îl atacă pe Președintele României: „S-a dus la Bruxelles ca surda la horă, și cum s-a dus s-a și întors”, după ce președintele a spus despre prim-ministrul că „s-a plimbat până la Sofia”. Ministrul de Interne, vicepremier, ne aburește că a știut că n-a știut sau n-a știut că a știut despre moartea tragică a poliștului Bogdan Gîgina...

Permanent, plagiate peste plagiate! Demagogie peste demagogie! Ni se perindă prin fața ochilor și ne bântuie timpanul *secretul lui Polichinelle*, multiplicat halucinant și steril, despre furturi, minciuni, trădări, imoralitate...

Se strigă obsedant, explicit și implicit: *Demisia!* Contează a cui?! Contează că nu se aude! Acuzății sunt acuzatori, judecătorii sunt judecați, legea e tocmeală, realitatea e fluidă și capătă conturul interesului individual sau de grup restrâns...

Interesul național?! O sintagmă doar, o expresie întinată de guri obișnuite cu lingușeala, cu potriveala microasă pentru placul auzului puternicilor zilei.

Ce ne împiedică să fim normali?!

PREUNIVERSITARIA

Locul Istoriei în sistemul educațional românesc

• În România, se manifestă o criză profundă de identitate națională, care se repercutează asupra sistemului de valori la care tinerii se raportează • Sistemul educațional românesc este afectat de o criză sistemică, marcată, între altele, și de marginalizarea permanentă a *Istoriei* ca disciplină de studiu în școală, ce a devenit o permanență a ultimului sfert de veac • Reducerea drastică a numărului de ore de *Istorie* la clasă împiedică formarea și dezvoltarea conștiinței naționale la elevi. • Absența motivației persoanelor implicate în procesul educațional pentru asigurarea tranziției sistemului și numărul redus de ore, combinat cu lipsa finanțării necesare pentru a asigura lecțiilor un caracter aplicativ la standarde de calitate, reprezintă, pentru elevi, o dificultate în obținerea performanțelor școlare • Curricula de *Istorie* să respecte principiul cronologiei istorice • Procesul educațional din România să creeze premisele educației pentru conștiința apartenenței la un popor cu o istorie remarcabilă, pentru stima de sine și pentru respectul față de valorile perene românești, care au creat condițiile rezistenței în fața oricăror vicisitudini istorice.

Hour of Code

Asociația Adfaber promovează, anul acesta, a doua ediție a *Hour of Code* (*Ora de programare*), cel mai mare eveniment de educație din întreaga lume, care se va desfășura simultan în mai multe regiuni ale globului. Amploarea evenimentului a clasat anul trecut România pe locul 10 în întreaga lume, după ce peste 400.000 de elevi s-au înscris și au participat la eveniment într-o săptămână.

Ediția de anul acesta a evenimentului *Hour of Code* se va desfășura în perioada 7 și 13 decembrie 2015 și propune elevilor și profesorilor să descopere cât de simplu pot învăța bazele programării cu ajutorul tutorialelor disponibile online pe ro.code.org.

Animante și interactive, acestea aduc în prim plan personaje îndrăgite de copii, precum prințesa Elsa, dar și antreprenori cu business-uri online, adresându-se, astfel, deopotrivă, copiilor și adulților. Tutorialele sunt disponibile în peste 40 de limbi și pot fi accesate, atât alături de un profesor, cât și ca studiu individual.

Toți cei care vor să organizeze un eveniment *Hour of Code* o pot face la adresa HourofCode.com/ro/ro, iar pentru participare la evenimentul global, începând cu 7 decembrie, au la dispoziție link-ul ro.code.org. (www.agora.ro)

p.4

UNIVERSITARIA

BUZZ! Camp ajunge și în București – 3-5 noiembrie 2015

În București, **BUZZ! Camp** (<http://buzzcamp.ro>) va avea loc la Centrul de conferințe al Institutului Național de Statistică. Peste 10 angajatori și-au confirmat deja prezența și au pregătit workshop-uri special gândite pentru anumite profiluri de participanți. Participarea la eveniment este GRATUITĂ, însă necesită înscriere pentru rezervarea locului.

Te așteptăm la **BuzzCamp** București să îmbinăm teoria cu practica.

Unde? – Institutul Național de Statistică, Bulevardul Libertății, nr.16.

Când? – 3, 4 și 5 noiembrie, începând cu ora 9:30.

Cum? – Intrarea e GRATUITĂ, locurile LIMITATE. Vezi agenda și înscrie-te la eveniment! <http://buzzcamp.ro>

În fiecare zi vom avea conferințe, workshop-uri și fotolii de consiliere.

ZIUA 1 – IT&Engineering 3 noiembrie Conferință Hardwork&Talent

Sesiuni interactive BuzzCamp București – Companiile *Bitdefender*, *Carrefour*, *Metro Systems*, *Grup Renault România* și *ABS* vor să te cunoască. Aplică la workshop-urile lor!

Innovation Leaders – *Grup Renault România* – ora 12:00

Sunt așteptați toți studenții, dar cele mai mari șanse de angajare le au cei din anii III, IV și Master de la universități cu profiluri tehnice.

Workshop Bitdefender – *Secure Web Applications* - ora 14:00

Sunt așteptați toți studenții, dar cele mai mari șanse de angajare le au cei de la automată, matematică-informatică, cibernetică și toți cei pasionați de web development (PHP, ASP.NET, NodeJS).

Workshop Carrefour - ora 14:00

Sunt așteptați toți studenții, dar cele mai mari șanse de angajare le au cei cu următoarele specializări: comerț, management, marketing și contabilitate.

Workshop Metro Systems - ora 16:00

Workshop ABS - ora 16:00

Sunt așteptați toți studenții, dar cele mai mari șanse de angajare le au studenții la economie și inginerie.

ZIUA 2 – Consumer Relationship 4 noiembrie Conferință Full leadership. No ego

Sesiuni interactive BuzzCamp București – Companiile *Lidl* România, *Nestle*, *Buzzjob*, *Aqua Carpatica* vor pune pe angajări și dezvoltare personală.

Workshop BuzzJob – *Gândește WIN-WIN* - ora 12:30

Workshop Lidl – ora 12:30

Sunt așteptați toți studenții, dar cele mai mari șanse de angajare le au cei în an terminal, cunoscători de limba germană la un nivel

mediu, studenți la o facultate cu profil economic, comerț, tehnic (construcții), juridic.

Workshop Nestle – *Ce nu găsești în cărți despre Marketing și Comunicare* – ora 14:30

ZIUA 3 – BPO 5 noiembrie Conferință Welcome to the bright side

Sesiuni interactive BuzzCamp București – Companiile *Accenture*, *TELUS International România*, *HP*, *Bitdefender* și *WNS* România vor să te cunoască.

Innovation Leaders – *WNS* – ora 12:00

Sunt așteptați toți studenții, dar cele mai mari șanse de angajare le au cei cu profil economic, litere și limbi străine.

Workshop TELUS International România – ora 12:00

Sunt așteptați toți studenții, dar cele mai mari șanse de angajare le au cei care cunosc una dintre următoarele limbi: franceză, italiană, spaniolă, portugheză, germană, olandeză, limbi nordice.

Workshop Accenture – *Your career. Your adventure* – ora 14:00

Sunt așteptați toți studenții, dar cele mai mari șanse de angajare le au absolvenții și masteranzii vorbitori de limbi străine.

Workshop HP – *How to be professional on Social Media* – ora 14:00

Sunt așteptați toți studenții, dar cele mai mari șanse de angajare le au studenții la facultăți cu profil economic, de administrarea afacerilor și cunoscători ai limbii engleze.

Workshop Bitdefender – *Technical Service Excellence* – ora 16:00

Sunt așteptați toți studenții, dar cele mai mari șanse de angajare le au studenții care cunosc foarte bine engleza și/sau germana la un nivel avansat.

Workshop HP – *Are you the CEO of your career?* – ora 16:00

Sunt așteptați toți studenții, dar cele mai mari șanse de angajare le au studenții la facultăți cu profil economic/ administrarea afacerilor și cunoscători ai limbii engleze.

Eduard Orășanu

Technical PM Bitdefender

Bitdefender

Secure Web Applications

Intră pe buzzcamp.ro/event/bucuresti
3 noiembrie, București, ora 14:00

Mihaela Croitoru

Recruitment Specialist Telus International

TELUS International

Creativity and Innovation

Intră pe buzzcamp.ro/event/bucuresti
5 noiembrie, București, ora 12:00

Sabina Sadoveanu

Talent Acquisition Consultant HP

hp

How to be professional on Social Media

Intră pe buzzcamp.ro/event/bucuresti
5 noiembrie, București, ora 14:00

Cosmin Zamfir

Technical Support TL Bitdefender

Bitdefender

Technical Services Excellence

Intră pe buzzcamp.ro/event/bucuresti
5 noiembrie, București, ora 16:00

Tomasz Krzak

Customer Engagement Manager HP

hp

Are you the CEO of your career?

Intră pe buzzcamp.ro/event/bucuresti
5 noiembrie, București, ora 16:00

14 orașe
din România
concurează
pentru a deveni

Capitală Europeană a Culturii 2021

S-a încheiat procesul de depunere și acceptare a candidaturilor pentru obținerea titlului de *Capitală Europeană a Culturii 2021*.

În urma analizării documentației depuse, au fost acceptate

candidaturile orașelor:

Alba Iulia, Arad, Bacău,

Baia Mare, Brașov, Brăila,

București, Cluj-Napoca,

Craiova, Iași, Sfântu

Gheorghe, Suceava,

Târgu Mureș, Timișoara.

Eligibilitatea dosarelor

de candidatură ale orașelor

mai sus-amintite a fost

validată de experții

Comisiei Europene.

Reuniunea de preselecție,

în urma căreia juriul

europen va întocmi o listă

scurtă a orașelor candidate,

va avea loc în perioada

7-10 decembrie 2015.

În prima jumătate a lunii

noiembrie vor fi publicate

informații suplimentare

despre agenda reuniunii și

planificarea prezentării

candidaturilor de către

orașele candidate.

(www.capitalaculturala2021.ro)

EDUCAȚIE FINANCIARĂ

Paradoxuri economice: Avuția la nivel mondial scade, avuția românilor crește

Presiunile pe piața internă și internațională încep să se înăsprescă. Creșterea economică – tot mai mică pentru multe din statele la care se așteaptă o evoluție pozitivă, dobânzile – aflate la minime istorice, prețul petrolului – o necunoscută pentru majoritatea analiștilor, previziunile pe piața aurului – în scădere... Aceasta ar fi oglinda de la care pornești atunci când te gândești ce să faci cu economiile tale.

Întărirea dolarului a scăzut avuția mondială

HSBC, cea mai mare bancă din Marea Britanie, afirmă, în ultimul său studiu dat publicității, că produsul intern brut mondial are o scădere anualizată de 3,4%, dacă este exprimat în dolari. Un calcul al băncii elvețiene *Credit Suisse* indică pentru 2015 o diminuare cu 12.400 miliarde dolari a avuției globale față de 2007-2008.

China frânează, iar comerțul global avea deja, în luna iunie, un declin anualizat de 8,4%. HSBC consideră că *Suntem deja într-o recesiune globală în dolari*, potrivit titlului raportului instituției de credit. Astfel, scăderea anualizată a produsului intern brut global de 3,4% s-a generat pe fondul întăririi monedei americane, care a micșorat indirect, la nivel nominal, economiile celorlalte țări. În opinia analiștilor HSBC, slăbiciunea economiilor reflectă ineficiența programelor de injecții de lichiditate derulate de băncile centrale. Banca

Centrală Europeană și Banca Japoniei au adăugat numai anul trecut în rezervele lor 850 de miliarde de dolari, însă acești stimuli par mai degrabă să aibă bani în siguranță, puși deoparte pentru „zile negre”, pentru studiile copiilor, pentru pensie sau evenimente importante.

Susținută de imobiliare, averea românilor a crescut cu 3,5%

Avea unui român a ajuns în 2014 la aproximativ 10.000 de euro, în creștere cu 3,5% față de anul precedent, în condițiile în care 64% din avuția românilor sunt active imobiliare (România fiind, în continuare, o țară de proprietari, nu de chiriași, cum este în majoritatea țărilor lumii) și doar 36% reprezintă active financiare, după cum arată *Raportul BNR asupra Stabilității Financiare*. Asta înseamnă că mai mult de 6.500 de euro din avuția medie a unui român este reprezentată de locuința sa și doar circa 3.500 de euro sunt active financiare și venituri din salarii. „Activele financiare lichide (numerar, depozite bancare, titluri,

acțiuni lichide și unitățile fondurilor de investiții) s-au majorat la 42% în total active financiare, ca urmare a creșterii depozitelor bancare și a numerarului” se menționează în Raport. Astfel, cu toate că dobânzile bancare sunt la minime istorice, românii continuă să economisească, deoarece nu urmăresc neapărat să câștige, dar, mai degrabă, să aibă bani în siguranță, puși deoparte pentru „zile negre”, pentru studiile copiilor, pentru pensie sau evenimente importante.

Investițiile oferă acum randamente de maximum 2,5% sau pierderi

La o scurtă analiză a randamentelor pe care le putem obține rezultă că, pentru un depozit de 1000 de lei cu scadența în următoarele 12 luni, dobânzile bancare sunt cuprinse între 0,7% și 2%. În condiții similare, un depozit de 1000 de euro va fi remunerat cu randamente cuprinse între 0,15% și 2,10%, în timp ce unul în dolari va aduce dobânzi cuprinse între 0,1% și 1,9%.

Nici investițiile în fondurile de pensii nu sunt mult mai bune. În cazul unui fond de pensii facultative, unde contribuția lunară a fost de 100 de lei în

perioada octombrie 2014 – octombrie 2015, randamentele au fost cuprinse între 3% și 5%. Dar comisioanele anuale la aceste produse sunt, la rândul lor, cuprinse între 3,5% și 5%. Cele care stau ceva mai bine sunt fondurile de pensii obligatorii, care, în condiții similare cu pensiile facultative, au obținut randamente cuprinse între 5% și 7%, iar comisioanele de administrare sunt plafonate la 2,5%. (Calculul a fost făcut pentru un salariu brut de 2.000 de lei).

În cazul fondurilor de investiții, situația este ușor schimbată, aici se pot obține și randamente bune, dar se și poate pierde investiția inițială. Pentru o investiție de 1000 de lei în ultimele 12 luni la fondurile mutuale, randamentele au fost cuprinse între 1,3 și 4,6%, la fondurile mixte (instrumente din toate categoriile de risc) au existat și câștiguri de 24%, dar și pierderea totală a sumei investite.

Elvețienii cred că trebuie să investim în acțiuni pe bursele din zona euro

Cu toate acestea, specialiștii băncii elvețiene UBS consideră că, pe termen lung, și pentru români, acțiunile rămân principala soluție de investiții. Potrivit

analiștilor celei mai mari bănci elvețiene, sunt recomandate, însă, acțiunile din zona euro și Japonia, neutre - acțiunile din SUA, și nerecomandate - cele din piețele emergente și Marea Britanie. În cazul piețelor europene, UBS se așteaptă la randamente de 10-20% în următoarele șase luni. De asemenea, banchierii elvețieni recomandă cumpărarea de obligațiuni ale statelor forte bine cotate de agențiile de rating și o recomandare moderată pentru titlurile de stat cu randamente ridicate.

De asemenea, în opinia acestora, prețul aurului va scădea, după ce FED mărește dobânda cheie. Aurul este văzut cu 7% mai jos decât în prezent, până la 1.100 dolari/uncie, în vreme ce petrolul poate marca o revenire în următorul an, dar momentan poate la fel de bine să ajungă la pragul de 30 de dolari/baril. Uncia de aur se tranzacționează acum la un preț de circa 1.181 dolari, preț ce reprezintă o scădere de 0,28% la nivelul lui 2015. De asemenea, barilul de petrol *Brent* este cotelat în jurul valorii de 50 dolari, cu 12,4% mai puțin decât la începutul anului.

Gabriela ȚINTEANU

Pentru sugestii, reclamații sau orice alte „necazuri” întâmpinate în lumea economico-financiară, ne puteți scrie la: opinia@spiruharet.ro

Opinia
națională

ISSN 1221-4019
ISSN 1841-4265 (online)

www.opinianaționala.ro
www.facebook.com/opinianaționala

Strada Fabricii nr. 46G, sector 6, București
Telefon/fax: 021 316 97 91
Centrală: 021 316 97 85, 021 316 97 86, 021 316 97 87,
interioare 168 și 143
e-mail: opinia@spiruharet.ro; on@spiruharet.ro

REDAȚIA:

Mioara Vergu-Iordache, Gabriela Moldoveanu
Mihăiță Enache (fotoreporter),
Vasilichia Dinu, Cornelia Prodan, Florentina Stemate (DTP).

Stimați cititori,

Dorim să fiți partenerii noștri în elaborarea publicației *Opinia națională*. De aceea, vă adresăm invitația de a ne transmite opinii, informații, idei de larg interes național, pe care să le publicăm în edițiile viitoare. Așteptăm cu interes și propuneri privind conținutul publicației.

REVISTA OPINIA NAȚIONALĂ
este editată de

FUNDAȚIA ROMÂNIA DE MÂINE

Tiparul executat de
TIPOGRAFIA FUNDAȚIEI
ROMÂNIA DE MÂINE

Solicitări de abonamente,
cu plata prin mandat
postal sau dispoziție
de plată, se pot adresa
serviciului de difuzare.
Strada Fabricii nr. 46 G,
sectorul 6, București.
Telefon 021.316.97.88/
int.108.

UNIVERSITARIA

Strategia UE pentru Regiunea Dunării (SUERD) Orientarea pro-soluții și antreprenoriat pentru aplicarea Strategiei Dunării în România

Programul Național Comun de Formare. Cursuri online de formare a experților SUERD, în perioada octombrie 2015 - ianuarie 2016 • În ajunul celui mai important eveniment dedicat Strategiei UE pentru Regiunea Dunării (SUERD) - Forumul Anual al Dunării de la Ulm -, Catedra Internațională Onorifică Jean Bart (CIO-SUERD) a organizat prima sesiune de informare și formare intensivă în deschiderea cursurilor online ale programului post-universitar de medie durată, care se va desfășura în perioada lunilor octombrie 2015 - ianuarie 2016.

Sesiunea de deschidere s-a desfășurat la sediul Catedrei CIO-SUERD, găzduit de Centrul de Biodiversitate al Academiei Române (Calea 13 Septembrie nr 13), vineri, 23 octombrie 2015. Temele principale ale Sesiunii au fost:

- Cadrul general și gestionarea proiectelor europene sub egida Strategiei UE pentru Regiunea Dunării (SUERD)
- Cum putem folosi SUERD ca instrument profitabil de finanțare a relansării regionale?
- Renașterea Industrială a Europei prin Relansare Dunăreană.

Printre invitații speciali s-au numărat: academician Alexandru T. Bogdan – membru corespondent al Academiei Române, directorul Centrului de Biodiversitate Acad. David Davidescu al Academiei Române; prof. univ. dr. Petre Prisecaru – Institutul de Economie Mondială al Academiei Române; dr. Georgeta Ghete Danau – președintele Asociației Profesionale a Formării în Administrația Publică Locală (CINAQ); Jamil Benabdallah, consultant, Detente Consultants; KMC Octavian Șerban, MBA – președintele Knowledge Management Institute Romania/ Knomacons; Sever Avram – președinte executiv Asociația CLDR.

Manifestarea a urmat succesului primei ediții a Academiei Tinerilor Lideri Dunăreni și constituirea Centrului Dunărean de Cooperare Academică, care promovează proiectul Universității Virtuale Dunărene a Cunoașterii și Inovării, organizată cu sprijinul Senatului României, de un consorțiu din care au făcut parte Asociația Comunitățile Locale Riverane Dunării (CLDR), Catedra Internațională Onorifică Jean Bart (CIO-SUERD) și Fundația EUROLINK- Casa Europei.

Conform Legii Educației Naționale în vigoare, alături de Ministerul Educației și Cercetării Științifice, institutele de cercetare ale Academiei Române pot organiza cursuri de scurtă, medie și lungă durată în regim post-universitar și pot elibera certificate de absolvire, recunoscute academic. Urmând prestigiosul

model al acestor tipuri de programe, cursul se desfășoară în co-tutelă, sub înaltul gir al Academiei Române, prin Centrul de Studii și Cercetări de Biodiversitate Agrosilvică Acad. David Davidescu din cadrul Institutului Național de Cercetări Economice, precum și al CIO-SUERD. Precedentele sesiuni, organizate începând cu anul 2012, au fost deja absolvite, în diverse centre universitare din țară, de un număr de peste 550 de persoane care au devenit promotori, facilitatori, specialiști și experți ai Strategiei Dunării.

Pentru a veni în întâmpinarea nevoii de informare și înțelegere mai ales a celor care doresc să lucreze în cadrul noilor proiecte, asociația cu caracter național Comunitățile Locale Riverane Dunării (CLDR România), prin parteneriatul funcțional cu Catedra Internațională Onorifică Jean Bart (CIO-SUERD) și Academia Română, continuă campania națională de selectare a experților, consultantilor și managerilor motivați să se implice în aplicarea practică a Strategiei Dunării în România. În acest sens, în perioada octombrie 2015 - ianuarie 2016, se vor desfășura, în sistem online, modulele Cursului online de medie durată de Formare a Experților în Managementul Programelor de Finanțare în cadrul Strategiei UE pentru Regiunea Dunării (SUERD). Cele trei module ale cursului pun accentul pe formarea competențelor legate de implementarea viziunii strategice pentru macro-regiunea din care România face parte, pe redactarea în stil european a proiectelor, pe furnizarea de modele și bune practici în favoarea accentuării componenței integrative a afacerilor și proiectelor la scară dunăreană. Participanții primesc, în urma unei evaluări practice finale, Certificat de Absolvire cu anexa detaliată a modulelor și modalitatea de evaluare, eliberat de Catedra Internațională Onorifică Jean Bart în sprijinul SUERD – coordonată de EUROLINK-Casa Europei – în parteneriat cu Centrul de Biodiversitate Acad. David Davidescu al Academiei Române.

Pentru detalii suplimentare, contactați Secretariatul Tehnic EUROLINK – Casa Europei prin e-mail: info@houseofeurope.ro sau telefonic la tel./fax: 021.230.49.97.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013
Investește în oameni!

CONFERINȚĂ DE FINAL

Adaptarea curriculumului și pachetului educațional la exigențele pieței muncii
POSDRU/ 156/1.2/G/141179

Universitatea Spiru Haret și partenerul său – SIVECO România S.A. au implementat proiectul Adaptarea curriculumului și pachetului educațional la exigențele pieței muncii, care s-a derulat pe o perioadă de 18 luni, începând cu data de 14.05.2014.

Conferința de final a proiectului va avea loc joi, 5.11.2015, începând cu ora 09.00, și vineri, 6.11.2015, în sala Rapsodia a Hotelului INTERCONTINENTAL, situat în Bulevardul Nicolae Bălcescu nr. 4, București.

Proiectul a beneficiat de cofinanțare din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, Axa prioritară 1: Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății

bazate pe cunoaștere, Domeniul Major de Intervenție: 1.2. Calitate în învățământul superior.

La Conferința de final a proiectului vor participa reprezentanți ai OI POSDRU-MEN, AM POSDRU, Ministerului Educației și Cercetării Științifice, oameni de afaceri, angajatori, studenții și profesorii din grupul țintă, reprezentanți și invitați ai partenerului și mass-media, alături de echipa de management și implementare a proiectului.

În cadrul conferinței, ne propunem discutarea rezultatelor, realizarea indicatorilor, experiența dobândită în pilotarea unui astfel de proiect, vizibilitatea acestuia și planurile privind sustenabilitatea proiectului.

Contact: Ruxandra VASILESCU, expert informare și comunicare
tel: 0722 683 504; e-mail: adapt2jobs@spiruharet.ro
www.siveco.ro; www.spiruharet.ro; www.adapt2jobs.ro

Axa prioritară 1 „Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere”.

Domeniul major de intervenție: 1.2. „Calitate în învățământul superior”

Titlul proiectului: Adaptarea curriculumului și pachetului educațional la exigențele pieței muncii

Nr. de identificare: POSDRU/156/1.2/G/141179

Cod SMIS: 53231

Beneficiar: Universitatea Spiru Haret

(Urmare din pag. 1)

I Asociația Societatea Națională Spiru Haret pentru Educație, Știință și Cultură, alături de conducerea Centrului USH Pro Business, a facilitat finalizării accesul la informație prin utilizarea platformei EENR. Prezent la workshop în calitate de speaker invitat, Florin Lianu, consultant Romanian Association for Electronic and Software Industry (ARIES), a vorbit despre rolul și activitatea Enterprise Europe Network, încă de când a fost lansată, în 2008, de către CE. La rețeaua Enterprise Europe Network participă 600 de organizații (puncte de contact local), din peste 50 de țări (țări membre și non-membre UE, SUA, China, Federația Rusă, Coreea de Sud, Japonia, India) ce se adresează întreprinderilor, cu precădere IMM, cât și tuturor organizațiilor (institute de cercetare-dezvoltare, universități, ONG).

M În baza semnării unui protocol de cooperare cu Centrul USH Pro Business, dar și a exprimării în scris a unei adeziuni de interes, firmele câștigătoare au participat la eveniment, având pregătită o scurtă prezentare a firmei și a ideilor de dezvoltare viitoare. Ideile prezentate vor fi supuse unui proces de analiză și selecție pentru ca, ulterior, să fie promovate în cadrul unor evenimente de marketing

și publicitate, dar și de negociere cu viitorii parteneri de afaceri. De asemenea, prin prisma participării la workshop, toate firmele câștigătoare și-au sporit șansele de a beneficia de serviciile Enterprise Europe Network pentru internaționalizarea acestora, astfel: câștig de informații și asistență practică asupra oportunităților de piață, legislației europene și politicilor relevante pentru activitatea unei companii sau sector economic, despre licitații publice internaționale; sprijin pentru identificarea de parteneri de afaceri prin folosirea de baze de date de cooperare în afaceri sau tehnologică și prin asistență pentru participarea la evenimente de parteneriat (brokerage, întâlniri bilaterale prestabilite, misiuni economice); dezvoltare de abilități în domeniul cercetării și inovării prin sprijinirea creării de sinergie cu alți actori din domeniul cercetării, prin sprijinirea cooperării tehnologice, așa încât să poată beneficia de rezultate ale cercetării, să participe în programe de cercetare și să acceseze fonduri pentru cercetare și dezvoltare tehnologică; implicare reală în mediul de afaceri, în procesul de policy-making, prin transmiterea de feedback către Comisie și monitorizarea implementării politicilor Uniunii Europene în domeniul competitivității și inovării cu ocazia consultărilor publice europene.

Conf.univ.dr Ramona MIHĂILĂ-ȘTEFĂNESCU

CONFERINȚĂ INTERNAȚIONALĂ

Călători și călătorii. A privi, a descoperi

În perioada 23-24 octombrie a.c. a avut loc în cadrul Departamentului de Științe ale Comunicării al Facultății de Litere, Universitatea București, Conferința Internațională Călători și călătorii. A privi, a descoperi / Travellers and Travels. Seeing old places, looking for new ones / Voyageurs et voyages. Ouvrir l'espace, découvrir les lieux, sub înaltul patronaj al Ambasadei Elvețiene la București și al Ambasadei României în Confederația Elvețiană.

Deschiderea Conferinței a avut loc în Aula Bibliotecii Centrale Universitare Carol I, cu alocuțiunile rostite de: conf. univ. dr. Mireille Rădoi, director al Bibliotecii Centrale Universitare Carol I, Anne-Lise Cattin Hennin, adjunct al Șefului misiunii diplomatice elvețiene la București, Anca Opriș, ambasadoarea României în Confederația Elvețiană, prof. univ. dr. Liviu

Papadima, prorector al Universității București, conf. univ. dr. Ioana Valentina Murăruș, decan al Facultății de Litere, Universitatea București, și lector univ. dr. Cristina Bogdan, director al Departamentului de Științe ale Comunicării, Facultatea de Litere, care a fost și moderatorul conferinței.

Conferințele plene au fost susținute de: prof. univ. dr. Liviu Papadima, Uca Marinescu, prof. univ. dr. Bertrand Cabedoche, prof. univ. dr. Martin Hauser, Anca Oreviceanu, director de Comunicare, Grup Renault România, și prof. univ. dr. Nicolas Pélissier, Université de Nice - Sophia Antipolis. A urmat lansarea volumului Pentru o istorie culturală a cărții și a practicilor de lectură, prezentată de prof. univ. dr. Bogdan Lefter.

La închiderea primei părți a avut loc un concert cu formația Four Strings Quartet oferit de Fundația ACCUMM.

În partea a doua a zilei, conferința a avut loc la Facultatea de Litere, Universitatea București. Manifestarea a fost organizată pe trei axe, fiind participanți din toate domeniile și universitățile din București și din țară. Universitatea Spiru Haret a fost reprezentată de conf. univ. dr. Cristina Păușan Nuică și de conf. univ. dr. Teodora Stănescu Stanciu.

În afară de cele trei axe, a mai fost o secțiune a CESI (Centrul de Excelență în Studiul Imaginii), condusă de prof. univ. dr. Sorin Alexandrescu.

Conferința s-a bucurat de real succes, interesul pentru subiect fiind dovedit de numărul mare de lucrări înscrise.

Maria Andreea FANEA,
Biblioteca Centrală Universitară Carol I

PREUNIVERSITARIA

Locul Istoriei în sistemul educațional românesc

Despre importanța studierii istoriei în școli s-a tot discutat în ultimii 25 de ani, atât în cadrul oficial, cât și neoficial. Scăderea importanței acordată, de diverșii miniștri și secretari de stat care s-au succedat la conducerea Ministerului Educației, obiectului de studiu *Istorie*, i-a determinat pe profesorii de profil și nu numai, mai întâi să se constituie în asociații teritoriale ale profesorilor de istorie, grupate sub umbrela *Asociației Naționale a Profesorilor de Istorie din România*, apoi să organizeze, periodic, diverse congrese naționale și internaționale, care să sublinieze importanța acestui obiect de studiu în sistemul național de educație.

Ultimul eveniment de acest gen a fost Conferința Internațională *Istoria Românilor și Criza Identității Naționale*, care a avut loc în Neamț, la mijlocul lunii septembrie 2015. Participații au decis redactarea unui Memorandum - *Apel deschis pentru redarea locului cuvenit Istoriei în sistemul de educație din România* -, semnat de mai mulți profesori de istorie din țară, care a ajuns, în această lună, la destinatarii vizati: Președintele României, Prim Ministrul României, Președintele Senatului, Președintele Camerei Deputaților.

2-3 ore pe săptămână și introducerea Istoriei ca disciplină obligatorie la bacalaureat

„Începând cu anul 2000, se arată în memorandum, cu precădere în România, ieșită deloc ușor din perioada comunistă, se manifestă o criză profundă de identitate națională, care se repercutează asupra sistemului de valori la care tinerii se raportează. Această criză are drept consecință negativă lipsa de implicare a tinerilor în viața societății, absența responsabilizării sociale și pericolul de naționalizării cauzat de defăimarea statului român. Sistemul educațional românesc este afectat de o criză sistemică, marcată, între altele, și de marginalizarea permanentă a istoriei ca disciplină de studiu în școală, ce a devenit o permanentă a ultimului sfert de veac.”

Totodată, în document, profesorii precizează că „reducerea drastică a numărului de ore de istorie la clasă împiedică formarea și dezvoltarea conștiinței naționale la elevi. Conform statisticilor publicate de către Consiliul Europei, rețeaua EURYDICE, Asociația Europeană a Profesorilor de Istorie – EUROCLIO, România este singurul stat al Uniunii Europene în care elevii învață în medie o oră de istorie pe săptămână, în timp ce în celelalte state membre UE în planurile – cadru sunt prevăzute între 2 și 4 ore la istorie.”

Memorandumul profesorilor de istorie mai arată faptul că absența motivației persoanelor implicate în procesul educațional pentru asigurarea tranziției sistemului și numărul redus de ore, combinat cu lipsa finanțării necesare pentru a asigura lecțiilor un caracter aplicativ la standarde de calitate - prin absența cabinetelor de istorie, a materialelor didactice ori prin lipsa dotării cu mijloace moderne – reprezintă, pentru elevi, o dificultate în obținerea performanțelor școlare.

„Formarea tinerei generații în umbra acestor carențe educaționale a provocat consecințe devastatoare asupra sentimentului patriotic al apartenenței la națiunea română și a distorsionat conștiința națională. Totodată, formarea profesională a dascălilor a avut de suferit ca urmare a ofertei de școlarizare excesive, la nivel universitar, fără criterii evidente de selecție. Ca atare, se impune cu acuitate ca procesul educațional din România să creeze premisele educației pentru conștiința apartenenței la un popor cu o istorie remarcabilă, pentru stima de sine și pentru respectul față de valorile perene românești care au creat condițiile rezistenței în fața oricăror vicisitudini istorice.”

În documentul trimis, pe lângă redarea rolului și locului cuvenit istoriei ca disciplină de studiu în școală, având în vedere menirea formativă a acestei discipline de studiu în planul dezvoltării personalității elevilor, profesorii mai solicită introducerea a 2-3 ore de istorie la toate clasele, începând de la a V-a și până la a XII-a, indiferent de profil și filieră, precum și introducerea istoriei ca probă obligatorie la examenul de bacalaureat la toate profilurile și filierele de la nivel liceal. Memorandumul dascălilor mai stipulează „refacerea curriculumului de istorie în care programele pentru clasele de la a IV-a la a XII-a să respecte principiul cronologiei istorice”, precum și realizarea unor „manuale de istorie cu respectarea principiilor didactice, metodice și științifice moderne, în care calitatea și nu prețul să fie factorul determinant”.

● „În școlile noastre, ideea naționalității nu se vede nicăieri... Nicio încercare de a dezvolta patriotismul copiilor... Niciodată n-am auzit din gura școlărilor bucăți potrivite pentru a aprinde patriotismul... Cântecul ce se învață... niciunul nu se raporta la ideile patriotice”.

● „Asistăm impasibili la înstrăinarea de țară a propriilor noștri copii, chiar aici în țară și sub ochii noștri... și nu zicem nimic, nu facem nimic... și, cu toate acestea, ce sonor sună în gura noastră cuvântul de patrie! Dar patria nu este numai pământul din care scoatem rente. Patria o face și limba, și istoria, și religia, și tradițiile. A da cu piciorul în toate acestea, este a se lepăda cineva de patria sa”.

● „Cea dintâi datorie a școlii, care trece înaintea oricărei alteia, este de a forma buni cetățeni, și cea dintâi condiție pentru a fi cineva bun cetățean este de a-și iubi țara fără rezervă, de a avea o încredere nemărginită întrânsa și în viitorul ei. Toată activitatea, toată îngrijirea celor însărcinați cu educația tinerimii acolo trebuie să tindă”.

● „Căutăm să apropiem școala de popor, să o facem să fie iubită și respectată, să fie centrul de unde să pornească curentele cele bune și sănătoase pentru înălțarea și întărirea neamului. Căutăm a face ca învățământul nostru să devină un învățământ național, de vreme ce ne silim a-l face să se potrivească țării noastre, în loc de a ne mulțumi să-l luăm făcut gata, într-un timp și în niște condiții care nu mai sunt ale noastre”.

● „Existența unui popor nu este asigurată decât atâta timp cât toate elementele lui sunt strâns unite, și unire nu poate fi decât întregul popor nu se crește și nu se întreține în simțiri comune de iubire de țară și de neam. Întrebarea este dacă noi dăm destulă atenție acestui lucru, și dacă școala noastră merită pe deplin numele de școală națională”.

Spiru HARET

Profesori despre disciplina de învățământ Istorie

În urma unui congres al istoricilor în Bihor de anul trecut, profesorii Alina Buzle, Ramona Istoc și Nicu Răuciu au realizat o radiografie a evoluției acestei discipline în sistemul național de educație, radiografie publicată de *Tribuna Învățământului*. Potrivit acestuia, învățământul românesc a urmat după anul 1990 un parcurs sinuos, sub influența climatului socio-politic instabil caracteristic perioadei de tranziție. Reforma învățământului, imperios necesară, condiție esențială a democratizării societății românești și asigurării unor perspective viabile de dezvoltare, a fost marcată de ezitări, inconsecvențe și neclarități conceptuale. Exemplu: proiectarea curriculară, structura sistemului de învățământ, autonomia școlară, acreditarea, producția și distribuția de carte școlară, finanțarea instituțiilor de învățământ, evaluarea și certificarea, disfuncții în implementare (corelarea dintre proiectarea curriculară și formarea profesorilor sau dintre curriculum și evaluare), stagnări sau precipitări de ritm, determinate de rațiuni conjuncturale etc. Toate acestea au produs derută în rândul profesorilor, elevilor și părinților și ineficiență în educație. În aceste condiții, idealul educațional propus a suferit modificări succesive și a devenit nu idealul unei epoci, așa cum se afirma, ci idealul meschin al unor oameni care vremelnice au condus destinele învățământului românesc. După 1990, locul și rolul istoriei ca disciplină de studiu în planul de învățământ a suferit importante modificări, considerată ca o disciplină puternic marcată de componența ideologică, s-a trecut la „curățirea” acesteia, concomitent cu reducerea numărului de ore. Consiliul Europei apreciază că școala trebuie să ofere elevilor o educație istorică autentică, „Conștiința istorică este o abilitate socială importantă. În lipsa acesteia, individul este mult mai vulnerabil în fața manipularilor politice

sau de altă natură”, „Cetățenii au dreptul să învețe o istorie nemaniipulată”. În alte documente emise de Consiliul Europei se precizează că „predarea istoriei trebuie să aibă o accentuată dimensiune europeană, să asigure dezvoltarea gândirii pentru ei înșiși, a obiectivității și rezistenței la manipulare”. Dar această dimensiune nu trebuie să scape din vedere caracterul național românesc al istoriei. În acest context, predarea istoriei și în special a istoriei românilor trebuie să devină o prioritate a sistemului de învățământ. Disciplina Istorie face parte din aria curriculară „Om și societate”, fiind inclusă în curriculumul obligatoriu pentru toți elevii. Cu toate acestea, numărul orelor s-a diminuat constant în ultimii ani, ajungând la majoritatea școlilor și nivelurilor la o oră pe săptămână, ca și desenul sau muzica, considerate dexterități. Este un adevărat „Cernobil” didactic asupra istoriei, cum aprecia regretatul academician Florin Constantiniu. Între elementele care au condus la această situație se numără și pierderea posturii de disciplină obligatorie la testele naționale, bacalaureat și, în unele situații, la facultate. Renumitul pedagog și reformator Spiru Haret afirma că la orice examen de sfârșit de ciclu școlar sunt obligatorii trei examene: la limba, istoria și geografia poporului respectiv. Scriitorul Bogdan Teodorescu consideră istoria ca un „certificat de naștere” și atestat de conduită civică. Nu doar istoria este văzută ca purtând nestinsă făclia patriotismului, ci și istoricul este dator a fi un animator neobosit al tradiției naționale, un mărturisitor al unității neamului, un descoperitor de idealuri, afirma Nicolae Iorga. Istoriei, istoricului și profesorului de istorie deopotrivă le revine ingrata, dar nobila misiune de a învăța tânăra generație să reflecteze asupra trecutului pentru a înțelege prezentul și a proiecta un viitor mai bun.

Elevi despre ora de istorie

Eduard LUCACI, Colegiul Național Mihai Eminescu, Oradea:

Am două ore de *Istorie* pe săptămână. Istoria mă ajută în primul rând să aflu despre trecutul nostru și cum am evoluat în ceea ce suntem astăzi. Totodată, sunt de părere că învățând istorie poți dobândi o anumită responsabilitate, iar acest lucru înseamnă automat și un câștig substanțial pentru societate. Nu sunt pasionat de istorie în mod deosebit, însă o materie în place automat dacă este predată de profesorul potrivit. Ce înseamnă profesorul potrivit? Un astfel de profesor trebuie să fie calm la oră, să știe să predea astfel încât să nu încarce elevii cu noțiuni plictisitoare. O soluție în acest sens ar fi utilizarea mijloacelor media în cadrul procesului educațional. De exemplu, dacă, în

clasa a VIII-a, profesoara de *Istorie* aduce un videoproiector la fiecare lecție, acum, la liceu, acest lucru nu se mai întâmplă.

Referitor la inițiativa profesorilor care au cerut introducerea mai multor ore de *Istorie*, precum și devenirea acesteia ca probă de BAC pentru toți elevii, sunt de acord parțial cu această propunere. Având în vedere că sunt la *Filologie*, ar trebui să fie scos desenul sau muzica și să fie adăugată încă o oră de *Istorie*. Nu știu dacă este bine ca *Istoria* să fie probă de BAC pentru că este o materie stufoasă, cu foarte multe date de reținut, iar uneori elevii încurcă războaiele sau domnitorii. Dar sunt elevi care doresc să dea BAC-ul la *Istorie* și atunci de ce să le răpim această dorință? Cred că ar fi mai indicat ca la BAC să se poată alege între *Istorie* și *Geografie*.

Sistemul de educație românesc are multe probleme, asta nu este nici un secret, dar pe lângă ore mai multe de *Istorie* și BAC-ul la *Istorie*, mai există și problema manualelor școlare. Acestea ar trebui să fie regândite și actualizate cu informații mai concise. Probabil că ar fi o soluție revenirea la manualul unic, deoarece sunt multe edituri care tipăresc manuale pentru aceeași clasă, însă, cu toate acestea, informațiile oferite sunt diferite. Acest lucru creează o diferențiere între elevii din aceleași clase, dar din școli diferite. De ce să învățăm diferiți aceeași *istorie*?

Bogdan SORINCA, Colegiul Național Preparandia – Dimitrie Țichindeal, Arad:

Fac trei ore de *Istorie* pe săptămână. Poate sunt subiectiv, dar pe termen lung văd istoria ca pe un subiect de maximă importanță. Totuși, lecția cea mai mare a *Istorie* rămâne aceea că nimeni nu-i învață lecțiile. În *Istorie* găsim aproape toate greșelile care pot fi făcute de om. Trebuie doar binevoiență și deschidere la minte ca să le poți evita. Bine, se poate spune că, într-o oarecare măsură, *Istoria* te poate forma, desigur, în spiritul istoriei spațiului căruia îi aparții.

Am văzut că există o propunere privind mărirea numărului de ore de *Istorie* în școli. Eu nu aș pune problema numărului de ore, ci al conținutului acestora. Din păcate, foarte multe manuale sunt influențate de diferite curente. Utilizarea acestora de către un profesor mai ... protocronist, aduce a propagandă naționalistă. Eu nu aș pune problema numărului de ore atâta timp cât există aceste probleme. Un manual de *Istorie* ideal ar trebui să fie cât mai echidistant posibil. *Istoria* nu mai trebuie văzută ca o unealtă. Acest lucru implică actualizarea manualelor și a programei pentru că problemele sunt foarte răspândite, iar o cărpeală tradițională nu ar avea rost. Trebuie să învățăm să facem lucruri bune de la bun început. De asemenea, nu trebuie uitat faptul că tehnologia poate ajuta mult procesul de predare și învățare. Acest sistem ar avea un efect foarte puternic încă din clasele mai mici: una este să îți se predea o lecție „seacă”, și alta este să ai o lecție în care să vezi concret lucrurile despre care se discută. Ar fi bine să se folosească mai mult proiectoarele, dar nu doar la orele de *Istorie*, ci și la alte materii, alături de material didactic, pe care elevii să îl poată studia îndeaproape. Cred că i-ar apropia și de materia în sine, precum și de subiectul lecției propriu-zise, iar învățatul ar avea chiar șanse să devină ceva plăcut și nu ceva obligat – forțat. *Istoria* la BAC? Nu știu ce să mă gândesc, nu știu cât de sănătoasă ar fi această mișcare. Dacă materia principală de la profilurile reale, respectiv *Matematica*, mi-ar fi probă de Bacalaureat, mari speranțe pentru o medie acceptabilă pentru universități bune nu aș mai putea avea. Cred că această situație este valabilă și pentru *Istorie*.

Radiografia disciplinei Istorie predată în prezent în școli

Disciplina Istorie se studiază, în învățământul preuniversitar, începând cu clasa a IV-a. Din clasele a V-a până într-a VII-a, programa școlară îi familiarizează pe elevi cu evoluția omenirii începând din preistorie și ajungând în prezent. Pe parcursul celor trei ani de studiu, teme din istoria românilor sunt integrate istoriei universale. În clasa a VIII-a, programa școlară vizează aprofundarea istoriei românilor, abordată din perspectiva influențelor reciproce exercitate între spațiul și timpul istoric, între planul politic și cel socio-cultural, între politica internă și afirmarea în relațiile internaționale. Conținutul programei include toate momentele fundamentale ale istoriei noastre, de la geto-daci și relațiile lor cu lumea mediteraneană până la Formarea Statului Național Unitar Român (1918) și revenirea la democrație, prin revoluția din decembrie '89. Pentru învățământul liceal, programa școlară are un conținut organizat în jurul unor domenii relevante pentru elev și reprezentative din perspectiva științei și a cerințelor societății contemporane.

Gabriela MOLDOVEANU
Mihăiță ENACHE

Ediția a 25-a a Festivalului Național de Teatru - FNT are loc în perioada 23 octombrie - 1 noiembrie 2015. În cadrul acestuia sunt oferite publicului 10 expoziții-eveniment: fotografia, obiectele decorative, grafica, instalațiile tridimensionale, arta media, scenografia, afișul. Pe lângă cele patru expoziții de instanțanțe și fotografii inedite dedicate memoriei teatrului românesc în care se propune readucerea în amintire a unor mari nume ale scenei precum: Gina Patrichi, Amza Pellea, Ștefan Iordache, George Constantin, sau cea dedicată lui Gellu Naum la 100 de ani de la naștere, este adusă în fața publicului și contemporaneitatea. Astfel, spectatorii care vor trece prin foaierea Sălii Mari a Teatrului Național din București vor avea ocazia să intre în universul mai puțin cunoscut, personal, al regizorului Silviu Purcărete, printr-o expoziție de fotografii realizate de acesta în anii din urmă.

Valsul Hazardului la Coquette

Un spectacol ca o spumă de șampanie. Personajele trec ca într-un dans nebun de la seducție la furie, de la disperare la extaz, de la dragoste la ură. Totul este ca un joc ale cărui atuuri sunt replicile și a cărui miză crește cu fiecare minut. Spectacolul *Valsul Hazardului* se va juca marți, 27 octombrie 2015, ora 19.30, la Teatrul *Coquette*. Din distribuție fac parte Ruxandra Bălașu și Mihai Căpățînă, iar regia îi aparține lui Ingrid Bontaș.

SoNoRo – aniversare în patru orașe culturale

SoNoRo aniversează un deceniu de existență printr-o ediție specială, care se desfășoară între 30 octombrie și 16 noiembrie 2015, la București, Arad, Cluj-Napoca și Bistrița. Deschiderea oficială a festivalului are loc pe 30 octombrie, de la ora 19.00, în Sala Unirii a Palatului Cotroceni din București, cu piese de Franz Schubert, Gabriel Faure și George Enescu. Ediția aniversară cuprinde 18 concerte, în cele patru orașe amintite, cu piese atent selectate, inspirate de tărâmul viselor și al visurilor, și titluri sugestive precum: *Journal of Dreams*, *The Night Vision*, *The Dreamers*, *Il Sogno*, *Spoken Dreams*, *Mozart: Radiography of Dreams*.

Concursul de muzică clasică Dinu Lipatti

Eveniment cu tradiție de 23 de ani, *Jeunesses International Music Competition Dinu Lipatti* este cel mai prestigios concurs internațional de muzică clasică derulat în România. Organizat anual, din 1994, concursul include, alternativ, pian, vioară, flaut. În primăvara anului viitor, între 14 și 21 mai, va avea loc concursul de pian. Au început înscrierile, care sunt deschise până la 1 martie. Valoarea totală a premiilor se ridică la 10.000 Euro.

Muzicienii interesați găsesc regulamentul și condițiile de participare pe site-ul jmcEvents.ro și pe site-ul www.dinulipatti.ro.

Foto: Opera Națională București

Opera Națională București i-a conferit miercuri, 21 octombrie, titlul de Ambasador Onorific pentru extraordinara sa carieră artistică în slujba artei cântului, devenind primul artist care deține acest titlu.

Soprana Virginia Zeani a strălucit în roluri complexe și a fost probabil cel mai important muzician pornit din România spre consacrarea internațională în a doua jumătate a secolului al XX-lea. Născută la Solovaștra în județul Mureș, marea artistă nu a uitat niciodată țara natală și a revenit în anii 70 la București pentru spectacole și pentru a realiza două discuri împreună cu

Virginia Zeani, primul Ambasador Onorific al Operei

colegii de la Opera Română. După ce a studiat arta cântului cu profesoara Lidia Lipowska și cu tenorul Aureliano Pertile, Virginia Zeani a debutat la Bologna în anul 1948, cariera sa internațională continuându-se pe mari scene ale lumii la teatrele lirice de la New York, Moscova, Londra sau Berlin alături de personalități fascinante. A fost prim-solistă a Operei din Roma și a interpretat de-a lungul timpului un repertoriu prestigios, care a adunat roleri din partituri extrem de variate. Statisticile mondiale relevă faptul că Virginia Zeani deține recordul absolut al interpretărilor rolului Violetta din *La traviata* de Giuseppe Verdi, pe care l-a cântat de peste 650 de ori. Una dintre capodoperele muzicii de operă din secolul al XX-lea, *Dialogul carmelitelor*, de Francis Poulenc, i-a fost dedicată, ea interpretând rolul feminin principal, Blanche, la premiera mondială din anul 1957. Invitată la Opera Națională București de mai multe ori pentru a interpreta roluri principale, Virginia Zeani a uimit publicul românesc prin frumusețea și delicatețea sa, rămânând mereu în memoria colegilor de scenă și a spectatorilor drept cea mai bună interpretă în reprezentații memorabile.

Doina Ruști invitată la Budapesta

Uniunea Scriitorilor Maghiari, Editura *Orpheusz* și ICR Budapesta, organizează o dezbatere pe marginea romanului *Lizoanca la 11 ani*, recent tradus și în limba maghiară. Evenimentul este patronat de scriitorul Szentmártoni János, președintele Uniunii Scriitorilor Maghiari.

Alături de Doina Ruști, mai participă traductoarele Szenkovic Eniko, scriitorii Eros Kingo și Kiraly Farkas, precum și Gabriela Matei, din partea ICR Budapesta. Evenimentul va avea loc pe data de 29 octombrie, la ora 18, la Casa Scriitorilor Maghiari. Cartea Doinei Ruști a apărut recent la Ed. *Orpheusz*, din Budapesta, traducerea fiind finanțată de Centrul Național al Cărții, ICR.

Premiat de Academia Română și tradus în italiană, spaniolă și germană, romanul *Lizoanca la 11 ani* povestește despre un copil, dar și despre traume, iubiri, invidii și crime petrecute în subteranele unui sat românesc. Povestea Lizoancei își are, de fapt, rădăcinile în urmă cu 40 de ani, când o eroare de interpretare declanșează 13 întâmplări, devenite în timp cauzele istoriei de azi.

Kinodiseea

Song of the Sea, cea mai nouă animație a regizorului Tomm Moore (*The Secret of Kells*), nominalizată anul acesta la Oscar, va deschide cea de-a șaptea ediție a Festivalului Internațional de Film pentru Copii ce se va desfășura între 13 și 18 noiembrie, la București. Festivalul va aduce pe marele ecran peste 100 de premiere naționale, 29 de filme de lungmetraj și animații și 80 de scurtmetraje ce vor fi proiectate la Cinema Studio, Cinema Pro, Cinema Eforie, Cinema Union și Cinema Elvira Popescu.

Invitații în lumea artelor plastice

Când liniștea devine agitație într-unul și același tablou

A început să picteze târziu, după ce a absolvit o facultate tehnică, fascinat de culorile vii ale impresionistilor. Pictează peisaje, portrete și nuduri feminine. Cristea Mircioane s-a născut pe 1 noiembrie 1954, la Jamu Mare, județul Timiș. Spune că s-a apropiat de pictură din plăcerea de a se juca, plăcere pe care nu a pierdut-o nici la maturitate. *În câmpia timișeană, unde m-am născut, îmi plăcea să trag cu arcul, să capturez insecte, să pescuiesc, să*

desenez cai. Tatăl meu știa să deseneze numai cai, de fapt un singur cal, ca o emblemă, cu un picior ridicat și îndoit la 90 de grade. M-a învățat să-l desenez, iar eu am început să diversific pozițiile, a spus la una dintre expozițiile sale din 2009. Ajuns la Reșița, a fost fascinat de fumalele care scoteau foc și fum pe coșuri. Le-a desenat de sute de ori, cum a desenat și orașul văzut de pe dealuri. În liceu a fost pasionat de caricatură, pasiune care era să-l coste exmatricularea. După

ce a terminat facultatea la Reșița, în 1979 devenind subinginer la TMK Reșița, a văzut expoziții cu picturi ale artiștilor Petru Comisarschi, Petru Galiș, Tiberiu Orvoș, Nicolae Ungar, Traian Baia, care l-au încântat, astfel încât a și a decis să învețe pictura. A fost îndrumat de profesorul Petru Galiș. În prima perioadă a carierei, artistul a învățat să caute armonia în formă și culoare, dar mai târziu a înțeles că pictura poate să însemne și ruptură, disonanță, contrast. Există o corespondență între pictură și muzică. Mă refer în special la

*muzica simfonică, rock și la jazz. Ca să îți atenția trează într-o lucrare, e bine să ai și liniște și agitație, chiar violență, suprafețe line și linii tăioase. Cristea Mircioane a expus pictură și a participat la tabere de creație, în țară, dar și în străinătate, în Franța sau Ungaria. Albul pânzei neînțelepte îl provoacă permanent, iar a pune roșu pe o pânză albă e ca și când ai declanșa un nou început de lume. Gruparea *Despărțirea*, condusă de Doru Văsiuți, a însemnat foarte mult pentru artist. A fost cea care l-a învățat că poate lucra pentru public, poate oricând să facă experimente din ce în ce mai noi. Artistului îi place să vadă opere celebre, tocmai pentru a nu le face pe ale sale să semene cu ele. Dar este dezamăgit că, în epoca actuală, lumea cumpără pictură de gang, kitschuri, tablouri care sunt exact ca manelele în muzică.*

Valori românești

La mulți ani, Milo!

*Milo a fost una dintre cele mai puternice gimnaste pe care le-a avut România, fizic și psihic. Cu Milo, totul era posibil! În 1992, la Jocurile de la Barcelona, după ce a luat argint cu echipa și bronz la individual, a văzut filmul *Rocky*. I-a spus apoi lui Octavian Bellu: „O să câștig două medalii de aur”. Și așa s-a întâmplat! Milo a primit 10 la sol, ultima dată când s-a atins perfecțiunea la jocuri. La Mondiale, Milo are 13 medalii - 5 de aur, 3 de bronz și 5 de argint, la Europene - 4 de aur, 1 argint și 2 de bronz. Totalul ei, 26 de medalii. Pentru cei care nu știu sau au uitat, le reamintim că Lavinia Miloșovici, cunoscută ca „Milo” în lumea gimnasticii, a fost considerată cea mai valoroasă gimnastă româncă în anii 1990; are, în palmares, 19 medalii mondiale și olimpice. Performanța cea mai notabilă este considerată finala de la sol, la Jocurile Olimpice din Barcelona, în 1992, pentru care a primit nota 10. Aceasta a fost a doua notă de 10 acordată la Barcelona și ultima până în prezent. În circuitul competițional internațional, Milo s-a afirmat ca o gimnastă de succes excepțional, ea reușind să urce pe podium, la fiecare Campionat Mondial și la fiecare ediție a Jocurilor Olimpice, între anii 1991 și 1996. (www.Lotul feminin de gimnastică al României)*

În prezent antrenore de gimnastică, Lavinia Miloșovici s-a născut pe 21 octombrie 1976, la Lugoj, județul Timiș, oraș în care fosta sportivă s-a întors pentru a-și continua viața și cariera de antrenor. Născută într-o familie cu origini sârbești, Lavinia Miloșovici a moștenit talentul pentru sport de performanță de la ambii părinți. Mama, Ildiko, a fost o cunoscută jucătoare de volei, iar tatăl său, Tănase, a fost un luptător de lot național. Chiar dacă la vârsta de 9 ani a făcut scarlatină și aproape că a abandonat gimnastica din cauza bolii, Milo și-a început zborul către culmile gimnasticii, antrenată fiind de Octavian Belu, în „laboratorul” de la Deva, acolo unde s-au pregătit campioanele unui sport cu care România se mândrește. Milo a avut un impact uriaș asupra mai tinerelor colege de echipă.

Bazându-se pe talentul, seriozitatea, munca ei, echipa României a câștigat titlurile mondiale pe echipe la edițiile din 1994 și 1995.

De asemenea, Miloșovici a condus echipa României la câștigarea medaliei de bronz la Jocurile Olimpice din 1996 (Atlanta, SUA), în ciuda numeroaselor accidentări neașteptate care au lipsit echipa de unele dintre gimnastele de bază; în final echipa având în componența sa doar șase gimnaste, față de cele șapte la care avea dreptul. Echipa României a fost întotdeauna renumită pentru spiritul de echipă, iar Miloșovici a făcut parte din această tradiție. În competițiile pe echipe, întotdeauna a fost văzută îmbrățișându-și colegele, felicitându-le pentru execuțiile reușite și încurajându-le după ratări.

La Jocurile Olimpice din 1996 (Atlanta, SUA), Milo a avut deosebita șansă de a-și îmbunătăți performanța anterioară, medalia de bronz câștigată la Barcelona. La fel, rivala ei Shannon Miller, încerca schimbarea medaliei de argint în medalie de aur. Deși Milo a fost trecută cu vederea pe parcursul întregii competiții, consistența execuțiilor i-au permis să câștige avantaj în detriementul rivalilor sale și să devină prima gimnastă de la Nadia Comăneci care reușește să urce pe podiumul olimpic la două ediții consecutive ale Jocurilor Olimpice. De asemenea, colegele ei de echipă, Gina Gogean și Simona Amanar, au scris pagini de istorie, Gina câștigând argintul iar Simona bronzul, la egalitate cu Milo. Astfel, echipa României devine una dintre puținele echipe care reușește să aibă pe podium toate sportivele înscrise în concursul de la proba de individual compus.

Lavinia Miloșovici este (până în prezent) ultima gimnastă care a primit nota 10 la o olimpiadă (prima fiind Nadia Comăneci, pe 18 iulie 1976, la JO de la Montreal) și, de asemenea, ultima sportivă care a obținut 9,95 la un Campionat Mondial.

Milo este singura gimnastă, cu excepția cehoaicei Věra Čáslavská, care a cucerit cel puțin un titlu mondial sau olimpic la absolut toate aparatele.

Din 2011, la peste un deceniu distanță de perioada ei de glorie, Lavinia Miloșovici a fost inclusă în *Hall of Fame*, locul care aparține monștrilor sacri ai tuturor sporturilor.

Lavinia Miloșovici a împlinit, săptămâna trecută, 39 de ani. La mulți ani, Milo!

Codul fiscal a fost promulgat. Și cu asta ce-am făcut?!

Dacă experimentele nu corespund cu teoria, schimbă experimentele dar nu cu aceeași gândire cu care au fost create (Albert Einstein)

Deficitul bugetar, determinat de măsurile de relaxare fiscală prevăzute de Guvern în Codul Fiscal inițial, a fost considerat imprudent, atât de UE și FMI, dar și pe plan intern de Președinție, BNR, Consiliul Fiscal, chiar dacă măsurile au fost susținute de cetățeni (83-89%), mediul de afaceri și de 41 de analiști-economiști, printr-o scrisoare deschisă, dar fără alternative concrete. Codul Fiscal a fost promulgat de președintele Klaus Iohannis, după ce Parlamentul a amânat o serie de măsuri pentru 2017, iar cota standard a TVA a fost fixată la 20%, de la 1 ianuarie 2016 și 19% de la 1 ianuarie 2017.

Uite relaxarea, nu este relaxarea fiscală

Relaxarea fiscală, deși a fost tranșată prin temporizare, iar deficitul prezumat inițial se reduce cu circa 1,8 miliarde de lei numai din cota TVA, disputa continuă. Deși suma „economisită” (!) ar reprezenta efortul financiar necesar pentru creșterea promisă a salariilor din sectorul bugetar, Guvernul a anunțat intenția de a devansa termenul aplicării unor măsuri prorogate prin legea adoptată (!). „Golul” de circa 15 mld lei poate fi acoperit, fie din alte taxe, impozite și/sau contribuții, fie prin creșterea deficitului, chiar dacă veniturile realizate, în sumă de 146 579,10 mil lei depășesc încasările din 2014 (135 978,84 mil lei), iar încasările din TVA cu 4 755,86 mil lei (real 42 732,96 mil lei), conform Raportului ANAF pe 9 luni din 2015.

Datele publicate de Banca Centrală Europeană referitoare la efectele crizei în zona euro sunt alarmante pentru experți, diferențele reflectând evoluții diferite în veniturile populației din țările membre ale uniunii monetare. Practic, între 2009-2013, populația din țările afectate de criza datoriei s-a confruntat cu o diminuare a veniturilor anuale, în vreme ce, în țările creditoare din zona euro, localnicii au trăit mult mai bine, a relatat Reuters. Cei mai afectați de efectele crizei financiare au fost irlandezii, cu o scădere a veniturilor de aproximativ 18.000 de euro/persoană, urmați de greci, cu pierderi de 17.000 de euro, și de spanioli, cu 13.000 de euro. Prin contrast, venitul pe cap de locuitor s-a majorat în Germania, cu 33.000 de euro, iar, în Olanda, cu 19.000 de euro, ambele țări beneficiind și de creșterea investițiilor financiare. Cum?! Numai o ajustare ordonată a sistemului fiscal și contributiv poate stimula consumul intern, creșterea producției interne și viteza de rotație a capitalului, diminuarea deficitului bugetar, creșterea necontrolată a prețurilor, inflației și a șomajului, într-un cuvânt, a dezechilibrelor din viața economico-socială, printr-o evaluare a măsurilor și nu făcând și apoi văzând, cum, cât, de când și care sunt efectele postfactum, cu mintea românilor de pe urmă.

Procedurile TVA nu mai corespund complexității economiilor țărilor UE

Relaxarea fiscală, nu poate face abstracție de efectele directe și subsidiare (colaterale) ale taxelor și impozitelor datorate către bugetul de stat pe toată filiera aplicării lor, așa cum am demonstrat prin analizele noastre publicate și transmise factorilor de decizie. Deficiența majoră a măsurilor prevăzute de noul cod o reprezintă, în afara deficitului bugetar de 1,2 sau 3%, lipsa analizelor de fundamentare a taxelor, impozitelor și contribuțiilor ca mecanisme și instrumente predictibile și sustenabile pentru determinarea resurselor financiare și construcția unor bugete care să asigure și să furnizeze stabilitate economico-socială pe termen mediu și lung, prin: • gradul de suportabilitate și echilibrarea structurii și nivelului diverselor categorii de taxe, impozite și contribuții în raport de necesarul resurselor financiare bugetare pentru funcționarea statului de drept și progresul comunității în armonie și justiție socială; • echilibrarea contribuțiilor la formarea veniturilor bugetare între cetățean – în tripla sa calitate de proprietar al forței de muncă și de bunuri mobile și imobiliare, consumator de bunuri și servicii publice și private, precum și de contribuabil la bugetele de stat și locale, direct și/sau indirect, pe de o parte, și operatorii economici din sectoarele și activitățile economiei naționale (CAEN), prin utilizarea capitalului, propriu și/sau împrumutat, pentru satisfacerea cu bunuri și prestarea de servicii a populației și obținerea de profit, pe de altă parte; • utilizarea cu economicitate, eficacitate și eficiență a taxelor, impozitelor și contribuțiilor colectate, astfel ca banul contribuabilului să fie folosit în folosul lui și numai în folosul lui, iar orice cheltuielă să fie făcută cinstit.

Prin retragerea din economie, „statul” rămâne cu obligația, pentru partea asumată, să construiască/modernizeze grădinițe, școli, universități, spații culturale, spitalele și obsedantele autostrăzi, să plătească profesorii, cercetătorii, medicii, pensiile, armata, justiția, organele de ordine publică, funcționarea administrațiilor locale, precum și

stimularea inițiativei private, cu scopul înregistrării progresului în condițiile existențiale. În același timp, există o masă mare de contribuabili, care sunt infractori. Există prea multe persoane care au apelat, de-a lungul timpului, la diverse proceduri pentru a nu-și plăti impozitele, concurând neloyal contribuabilii cinstiți, în special pensionarii, la care se adaugă cei care nu au posibilitatea reală de a își achita obligațiile fiscale și/sau utilitățile, deși muncesc cinstit. Mass-media prezintă arestări, cazuri concrete de firme fantomă și multiple alte scheme de a eluda legea. România nu va dispărea din cauza celor care fură, ci din cauza pasivității societății civile, dar și a ingerinței factorului politic și ineficienței celor din parchete și justiție. Chiar dacă noul Cod Fiscal conține o îmbunătățire a calității textului normativ, sunt și alte provocări: regăsim, în continuare, zeci de trimiteri de la un articol la altul, cu posibilitatea interpretării abuzive a textelor de către organele fiscale. Reducerea TVA, în două tranșe, cu 4 și 1 puncte procentuale, este un paliativ ce va fi anulat de creșterea ulterioară a

prețurilor, prin diversificarea și/sau dispariția sortimentelor ieftine, cum s-a întâmplat la pâine și produsele de panificație, și/sau creșterea până la aplicarea reducerii TVA, cum s-a constatat deja la generalizarea reducerii TVA la 9% la restul alimentelor. Din păcate, se induce și se menține o gravă confuzie între evaziunea fiscală și decalajul între veniturile din TVA determinate teoretic și cele încasate efectiv, precum și între suma plătită/încasată din cota standard, sub formă de TVA exigibilă, determinată ca diferență între cota TVA colectată și TVA deductibilă. Gradul de colectare este influențat, pe lângă evaziunea fiscală, de durata și ciclicitatea producției, în special agricole, viteza de rotație a stocurilor de materiale și materii prime, semifabricate și produse finite, după caz, dar și de procedurile de gestionare a TVA ca urmare a unor scutiri, reduceri și/sau amânări de la plată punctuale, integrale sau parțiale, prin acte normative. Fără a nega existența unor comerțanți incorecți și a evaziioniștilor, se induce o anume adversitate împotriva comerțanților.

Concluzii

Noul Cod Fiscal nu aduce revoluția în sistemul fiscal, solicitată de președintele „lucrul bine făcut”, „pas cu pas”, și așteptată de societatea civilă. De aceea, îl întrebăm pe ministrul Finanțelor Publice: 1) De ce România nu s-a alăturat celor cinci state membre UE (Austria, Cehia, Slovacia, Ungaria și Bulgaria) pentru modificarea procedurilor TVA și largirea competențelor statelor în domeniu? 2) De ce, concomitent cu adoptarea reducerii generale a cotei standard de la 24 la 20-19% nu se acceptă introducerea cotei TVA de 9(5) % pentru bunurile livrate/achiziționate și serviciile prestate între operatorii economici pe piața internă, cu excepția cheltuielilor administrativ-gospodărești și a instituțiilor publice, pentru eliminarea restituirilor de TVA de la buget (19 mld lei în 2014), care favorizează birocrăția și traficul de influență, corupția și fraudarea bugetului? 3) De ce nu acordă dreptul de deducere a cotei de 8,256%, (echivalentul cotei 9%) din prețul achitat producătorilor individuali de către utilizatorii produselor agricole, organizații juridice, pe principiul sutei mărite, a doua procedură UE de gestionare a TVA, pentru eliminarea discriminării între producătorii agricoli, includerea producției în circuitul TVA și creșterea veniturilor producătorilor individuali prin recunoașterea TVA achitată pentru achiziția inputurilor (îngrășăminte, carburanți, lubrifianți, servicii etc)? 4) De ce serviciile-comisioanele bancare nu sunt incluse în circuitul TVA (exclusiv dobânda), prin anularea excepțiilor de la plata prevăzută de Codul fiscal (art. 145), care ar crește veniturile la buget și reduce costurile la operatorii economici? 5) De ce nu se acceptă plata TVA exigibilă la bugetul de stat de către operatorii economici din comerțul en-detail și HORECA, în două rate lunare, în acord cu viteza de rotație a capitalului, sub formă de avans, de 60%, până la 10 ale lunii curente, și regularizarea, până la 25 ale lunii curente pentru luna precedentă, care ar eșalona eforturile financiare ale operatorilor economici și accelerarea încasărilor la bugetul de stat? 6) De ce nu se acordă bonusuri de 0,02/zi, operatorilor economici care achită integral cota TVA la termen în contra partidă cu penalizările încasate?...Solicităm ANAF, pentru transparență, conform legii, să prezinte public Decretul TVA - cumulat pe anul 2014 și la 30 sept. 2015 - Formular 300.

Datele pozitive prezentate de premierul Ponta se înscriu în datele publicate de BCE, care demonstrează că și alte țări afectate de criză au început să recupereze treptat din diferența de venit care le separă de statele mai bogate ale regiunii. Teama este că risipa banului public de către guvernânți să amâne pe termen nedefinit reformele economice și administrație.

...Așteptăm rezultatele negocierilor cu reprezentanții FMI și UE prezenți în România.

Ec. dr. Mircea M TOMA

Un studiu de caz pe o problemă de actualitate

Dezvoltarea durabilă a țării și legile prieteniei

Ne întrebăm firesc ce trebuie făcut pentru ca tot ceea ce construim astăzi să fie durabil, respectiv, să fie și în folosul generațiilor viitoare. Sigur că cele mai importante criterii se referă la componenta economică. În acest articol vreau să atrag atenția asupra importanței ca o țară, mai ales una nu foarte mare și puternică, cum este România, să-și formeze câți mai mulți prieteni, pe toate meridianele. Mai ales trebuie să respectăm așa-numitele legi ale prieteniei valabile în viața socială. Voi particulariza concluziile pe un caz concret al zilelor noastre.

Forța și capacitatea de evoluție stabilă a unei țări se bazează pe coeziunea internă, pe cantitatea de resurse, pe care poate să o mobilizeze în caz de pericol pentru propria apărare, inclusiv puterea armatei, pe sistemul de înțelegere de cooperare cu alte state sau în cadrul unor alianțe, dar și pe numărul prietenilor din afara granițelor. România a reușit în deceniul anterior, în afara multor evoluții negative și a unei risipe imense de resurse, îndeplinirea unui vis al generațiilor anterioare: intrarea în sistemul instituțional occidental, UE și NATO. Știm însă că nu există niciun sistem perfect de alianțe care să ne protejeze. Istoria a dovedit că multe acorduri semnate și parafate la cel mai înalt nivel au fost respectate parțial atunci când a fost vorba de interesele naționale ale României. Întârzierea intrării țării noastre în spațiul Schengen, cu justificări în afara cadrului contractual internațional, este o dovadă concludentă recentă asupra acestei realități. Deși ne-am dorit să intrăm în cele două instituții fundamentale Occidentale, nu putem să sperăm ca toate problemele țării să fie rezolvate de partenerii noștri. În consecință, vom urmări ca, în paralel cu îndeplinirea rolului de membri onești ai instituțiilor respective, să ne preocupăm de coeziunea internă, de managementul adecvat al resurselor, de întărirea coeziunii naționale și de păstrarea și extinderea numărului prietenilor.

Una dintre legile prieteniei cere ca, atunci când cineva ți-a făcut numeroase dovezi de prietenie, să faci tot posibilul să întorci astfel de dovezi, ori de câte ori este necesar. România a beneficiat de simpatia și solidaritatea câtorva țări față de care trebuie să manifeste prietenie. Una dintre ele este Turcia. În epoca modernă, această țară a fost un prieten devotat al României, inclusiv în situații când toți ceilalți ne-au părăsit. Momente, cum ar fi iunie și noiembrie 1940, nu ar trebui să fie șterse din

memoria noastră. Când nimeni, absolut nimeni, nu mai era alături de noi, din motive obiective sau subiective, Turcia a avut demnitatea să nu ne lase singuri și să comemoreze valorile fundamentale românești. Recunoașterea și confirmarea independenței în secolul XIX, deși fusesem vasali acestei țări, susținerea pentru intrarea în NATO imediat după anul 1990 (când nu erau prea mulți fani ai României) sunt probe ale unei prietenii adevărate. Relațiile corecte, bazate pe respect reciproc, dintre Regele Carol I și Sultan la începutul secolului XX, când a fost aplicat un regim preferențial minorităților fiecăruia dintre state aparținând de spațiul cultural al celuilalt stat, sunt alte argumente pentru o prietenie adevărată între Turcia și România.

În aceste condiții, construirea unei mari moschei în București pe bază de reciprocitate cu o construcție similară ortodoxă în Turcia nu poate să reprezinte decât un nou semn al prieteniei dintre cele două țări. Am convingerea că cei care s-au opus acestei construcții nu cunosc suficient istoria României și, în plus, că nu sunt creștini practicanți. În lumea de azi, credințioșii adevărați știu că adevărul pericol îl reprezintă ateismul, nu celelalte credințe.

Elemente ale unei prietenii între poporul român și popoarele musulmane, în general, au fost nenumărate, cu o intensitate din ce în ce mai mare către perioada contemporană. Construirea unei moschei pentru musulmanii care vin în România va fi apreciată drept un gest de prietenie față de acele popoare care au această credință. Dacă doresc să vină în România, teroriștii de orice origine, inclusiv musulmană, au nenumărate soluții: afaceri, studii, turism, tranzit. Nu au nevoie de un pretext religios pentru a intra în țara noastră. Construirea unei moschei îi va îndepărta pentru că va exista o comunitate musulmană numeroasă atașată de țara noastră, care ne va fi alături în orice situație. Probabilitatea sporită de a regăsi prieteni ai României în comunitățile musulmane este una dintre cele mai sigure opțiuni pentru a ne apăra de terorismul de proveniență musulmană. Un număr mai mare de prieteni ai României în țările musulmane și, în special, în Turcia, vecina noastră de peste Marea Neagră, reprezintă o cale de urmat pentru o evoluție durabilă și stabilă în timp.

Conf.univ.dr. Aurelian Virgil BĂLUȚĂ

● Cartea de salvare

În cazul unui accident de circulație grav, câteva minute pot face diferența dintre viață și moarte. Automobil Clubul Român și Inspectoratul General pentru Situații de Urgență vin în ajutorul șoferilor, dar și al salvatorilor, printr-o campanie de promovare a cărții de salvare la bord. Cartea de salvare a autoturismului prezintă specificațiile tehnice ale mașinilor, precum poziționarea armăturilor cabinei, a rezervorului de combustibil, a bateriei, air-bag-urilor, generatoarelor de gaz și a punctelor adecvate de tăiere. Cu ajutorul acesteia, timpul de descarcerare poate fi redus cu până la 30%, aspect vital în lupta contracronometru pentru salvarea victimelor. Fiecare șofer căruia îi pasă de viața sa și a pasagerilor din autoturismul său ar trebui să aibă la bord cartea de salvare. Aceasta poate fi descărcată, în funcție de marca autoturismului deținut, de pe site-ul Automobil Clubului Român, acr.ro.

● Descifrarea limbii hitite la Muzeul de Istorie

Muzeul Național de Istorie a României, Centrul Ceh București și Ambasada Republicii Ceha în România organizează expoziția *Acum vei mânca pâine, apoi vei bea apă*, dedicată aniversării a 100 de ani de la descifrarea limbii hitite de către cunoscutul orientalist și arheolog ceh Bedřich Hrozný. Expoziția este deschisă până la 29 noiembrie 2015.

● Rituri și povești de toamnă

La Fundația *Calea Victoriei*, sâmbătă, 31 octombrie, au loc o serie de evenimente gratuite tematice. La o seară de *Halloween* diferiți veți afla care este originea obiceiurilor străvechi din această noapte magică și care erau practicile și ritualurile prin care vechii celți atrăgeau abundența în lunile de recoltă și belșug, povești de spus la lumina misterioasă a lumânărilor, despre spirite, credințe și vrăjitoare din alte vremuri. Vor fi prezenți Mario Barangea, specialist în istoria ideilor și religiilor, Eduard Bucescu, lector în domeniul dezvoltării personale, Valentina Bălașa Ario, creator de imagine, și Teodora Vârzaru, artist plastic, Ștefania Gubavu, psiholog, Cristian Vechiu, cercetător în domeniul studiilor religioase, Anita Sterea, istoric, etc.

● NETWORK MARKETING FORUM - ediția a II-a

Network Marketing Forum este un eveniment dedicat profesioniștilor în vânzări directe și network marketing, aflat la a doua ediție, care va avea loc duminică, 1 noiembrie 2015, la Hotel *Marshal Garden* din București, începând cu ora 10,00.

Tema – *Ajutându-i pe ceilalți* – va fi abordată de o serie de parteneri independenți de elită, lideri din top managementul unor companii de vânzări directe și traineri. Printre speakerii evenimentului se numără: Ana-Maria Iancu, Country Manager *LR Health & Beauty Systems*, Florin Mureșan, ambasador director, *Life Care*, liderii Calivita Ionela Bădilă și Victoria Voicu, Constantin D. Pavel, scriitor, trainer, fondatorul sistemului *SelfCoach*.

● MAKE-UP FEST 2015

Cel mai mare festival de make-up din România are loc la București, în perioada 1-2 noiembrie. Profesioniștii din domeniu vor organiza timp de două zile demonstrații pe o scenă special amenajată și vor susține conferințe. La festival vor participa artiști freelancer, dar și reprezentanți ai unor renumite saloane de înfrumusețare.

PROGRAMUL TVH

LUNI – 26 octombrie 2015	MARȚI – 27 octombrie 2015	MIERCURI – 28 octombrie 2015	JOI – 29 octombrie 2015
06:00 Vorbiți, scrieți românește			
06:30 Universitaria*	06:30 Universitaria*	06:30 Universitaria*	06:30 Universitaria*
07:00 Preuniversitaria*	07:00 Preuniversitaria*	07:00 Preuniversitaria*	07:00 Preuniversitaria*
08:00 Interviuurile TVH (r)	08:00 O lume sub lupă (r)	08:00 O lume sub lupă (r)	08:00 O lume sub lupă (r)
09:00 O 9 zi. Program matinal	08:30 Ochiul de veghe (r)	08:30 Ochiul de veghe (r)	08:30 Ochiul de veghe (r)
10:30 Secrete spulberate (r)	09:00 O 9 zi. Program matinal	09:00 O 9 zi. Program matinal	09:00 O 9 zi. Program matinal
11:30 Film documentar – Tot ce trebuie să știi	10:30 Medicina live	10:30 Medicina live	10:30 Doctor H (r)
12:00 Film artistic – Poștașii din munți (China)	11:30 Film documentar – Tot ce trebuie să știi	11:15 Film documentar – Tot ce trebuie să știi	12:00 Film artistic românesc –
13:30 Viral online (r)	12:00 Film artistic românesc – Ion.	11:45 Film artistic românesc –	Secretul lui Bachus (1984, comedie)
14:00 Film serial – A fost odată ca niciodată (r)	Blestemul pământului (1981, dramă)	Ion. Blestemul iubirii (1981, dramă)	Regia: Geo Saizescu
15:00 Film serial – Alesul inimii (r)	Regia: Mircea Mureșan	Regia: Mircea Mureșan	13:30 Viral online (r)
16:00 Film documentar	13:30 Viral online (r)	13:30 Viral online (r)	14:00 Film serial – Destine furate (r)
16:30 O lume sub lupă	14:00 Film serial – Destine furate (Filipine)(r)	14:00 Film serial – Destine furate (r)	15:00 Film serial – Alesul inimii (r)
17:00 Topul muzicii populare	15:00 Film serial – Alesul inimii (r)	15:00 Film serial – Alesul inimii (r)	16:00 Film documentar
18:00 Film serial – Destine furate (Filipine)	16:00 Film documentar	16:00 Film documentar	16:30 O lume sub lupă
Regia: Jerry Lopez Sineneng,	16:30 O lume sub lupă	16:30 O lume sub lupă	17:00 Topul muzicii populare
Jerome Chavez Pobocam	17:00 Topul muzicii populare	17:00 Topul muzicii populare	18:00 Film serial – Destine furate (Filipine)
19:00 Film documentar Discovery	18:00 Film serial – Destine furate (Filipine)	18:00 Film serial – Destine furate (Filipine)	19:00 Film documentar Discovery
19:30 Ochiul de veghe.	19:00 Film documentar Discovery	19:00 Film documentar Discovery	19:30 Ochiul de veghe.
Realizator Ciprian Vasilescu	19:30 Ochiul de veghe	19:30 Ochiul de veghe.	Realizator Ciprian Vasilescu
19:55 O lume sub lupă	Realizator Ciprian Vasilescu	Realizator Ciprian Vasilescu	19:55 O lume sub lupă
20:15 Film serial – Alesul inimii (Filipine, 2003)	19:55 O lume sub lupă	19:55 O lume sub lupă.	20:15 Film serial – Alesul inimii (Filipine, 2003)
21:15 Film artistic românesc – Ion.	20:15 Film serial – Alesul inimii (Filipine, 2003)	Realizator Simona Șerban	21:15 Film artistic românesc – Ion.
Blestemul pământului (1981, dramă)	21:15 Film artistic românesc – Ion.	20:15 Film serial – Alesul inimii (Filipine, 2003)	Blestemul iubirii (1981, dramă)
Regia: Mircea Mureșan	Blestemul iubirii (1981, dramă)	21:05 Film artistic românesc – Secretul lui	Regia: Mircea Mureșan
23:00 Viral online	Regia: Mircea Mureșan	Bachus (1984, comedie)	Regia: Geo Saizescu
Realizator Robert Robert Emanuel	23:00 Viral online.	Regia: Geo Saizescu	23:00 Viral online.
23:30 O lume sub lupă (r)	Realizator Robert Robert Emanuel	23:00 Viral online. Robert Robert Emanuel	Realizator Robert Robert Emanuel
00:00 Preuniversitaria*	23:30 O lume sub lupă.	23:30 O lume sub lupă (r)	23:30 O lume sub lupă (r)
01:00 Preuniversitaria.	Realizator Simona Șerban	00:00 Preuniversitaria*	Realizator Simona Șerban
Cursuri de limbi străine	00:00 Preuniversitaria.	01:00 Preuniversitaria.	00:00 Preuniversitaria
01:30 Vorbiți, scrieți românește.	Cursuri de limbi străine	Cursuri de limbi străine	01:00 Preuniversitaria. Cursuri de limbi străine
Realizator Valeriu Marinescu	01:30 Vorbiți, scrieți românește	01:30 Vorbiți, scrieți românește.	Realizator Valeriu Marinescu
02:00 Universitaria*	Realizator Valeriu Marinescu	Realizator Valeriu Marinescu	02:00 Universitaria*
03:00 Justiția sub lupă.	02:00 Universitaria	03:00 Justiția sub lupă.	03:00 ONG Mania.
Realizator Matei Stoescu	03:00 Justiția sub lupă	Realizator Matei Stoescu	Realizator Ana Maria Stancu
03:30 Istoria cu învățătură.	Realizator Matei Stoescu	03:30 Grădina cu statui.	03:30 Ce citim astăzi.
Realizator Valeriu Râpeanu	03:30 Grădina cu statui.	Realizator Neagu Udroui	Realizator lector univ.dr. Florin Pâtea
04:30 Amintiri de la filmare.	Realizator Neagu Udroui	04:30 Un actor și rolurile sale.	04:00 Istoria cu învățătură.
Realizator Ion Bucheru	04:30 Un actor și rolurile sale.	Realizator Ion Bucheru	Realizator Valeriu Râpeanu
05:00 De fapt și de drept.	Realizator Ion Bucheru	05:00 Pro memoria.	05:00 Pro memoria.
Realizator lector univ.dr. Diana Artene	05:00 Despre oameni și locuri.	Realizator Corneliu Toader	Realizator Corneliu Toader

VINERI – 30 octombrie 2015
06:00 Vorbiți, scrieți românește
06:30 Universitaria*
07:00 Preuniversitaria*
08:00 O lume sub lupă (r)
08:30 Ochiul de veghe
09:00 O 9 zi. Program matinal
10:30 Călător prin țara mea (r)
12:00 Film artistic – Secretul lui Nemesis (1987, comedie) Regia: Geo Saizescu
14:00 Film serial – Destine furate (r)
15:00 Film serial – Alesul inimii (r)
16:00 Film documentar
16:30 O lume sub lupă
17:00 Topul muzicii populare
18:00 Film serial – Destine furate (Filipine)
Regia: Jerry Lopez Sineneng, Jerome Chavez Pobocam
19:00 Film documentar Discovery
19:30 Ochiul de veghe.
Realizator Ciprian Vasilescu
19:55 O lume sub lupă.
Realizator Simona Șerban
20:15 Film serial – Alesul inimii (Filipine, 2003)
21:15 Film artistic românesc – Moara lui Călfar (1984, dramă)
Regia: Șerban Marinescu
23:00 Viral online.
Realizator Robert Robert Emanuel
23:30 O lume sub lupă (r)
00:00 Amintiri de la filmare.
Realizator Ion Bucheru
00:30 Grădina cu statui.
Realizator Neagu Udroui
01:30 Dicționar cultural.
Realizator prof.univ.dr. Ioan Roșca
02:00 Universitaria*
02:30 Un actor și rolurile sale.
Realizator Ion Bucheru
03:00 De fapt și de drept.
Realizator Diana Artene
04:00 Preuniversitaria*

SÂMBĂȚĂ – 31 octombrie 2015
06:00 Preuniversitaria*
07:00 Universitaria*
08:00 O lume sub lupă (r)
08:30 Ochiul de veghe (r)
09:00 Univers Shakespeare
Realizator: George Volceanov
09:30 Cursuri de limbi străine
11:00 Casă dulce românească.
Realizator Cătălin Maximiuc
11:30 Film artistic – Aventurile lui Alice în Țara Minunilor (1949, aventuri): Regia: Dallas Bower
13:00 Film documentar
Curtis, bucătarul tău personal
13:30 Gala cântecului românesc (r)
16:30 Secrete spulberate – reality-show
17:30 Film serial
18:30 Cinemania
19:00 Cafe-concert. Realizator Sorin Petre
20:00 Petrecere românească.
Realizator Georgel Nucă
22:30 Film artistic românesc – Cel mai iubit dintre pământeni (1993, dramă)
Regia: Șerban Marinescu
00:00 George Enescu – 60 de ani de eternitate
00:30 Grădina cu statui.
Realizator Neagu Udroui
01:30 Univers Shakespeare.
Realizator conf.univ.dr. George Volceanov
02:00 Universitaria*
02:30 Un actor și rolurile sale.
Realizator Ion Bucheru
03:00 De fapt și de drept. Realizator Diana Artene
04:00 Despre oameni și locuri.
Realizator Alexandru Lucinescu
05:00 Preuniversitaria*

DUMINICĂ – 1 noiembrie 2015
06:00 Preuniversitaria*
07:00 Universitaria*
08:00 Film documentar pentru copii - Adventure Camp
08:30 Univers Shakespeare
Realizator: George Volceanov
09:00 Ecumenica. Realizator Sorin Bejan
11:00 Casă dulce românească.
Realizator Cătălin Maximiuc
11:30 Călător prin țara mea.
Realizator Cătălin Maximiuc
13:00 Film documentar
Curtis, bucătarul tău personal
13:30 Gala cântecului românesc.
Realizator Georgel Nucă
16:30 Doctor H.
Realizator Teodora Pop-Drăgoi
18:00 Interviuurile TVH.
Realizator Matei Georgescu
19:00 Hînce Dumitrescu și invitații săi
20:00 Petrecere românească.
Realizator Georgel Nucă
22:30 Film artistic – Vacanța. Regia: Gilbert Perez
00:00 George Enescu – 60 de ani de eternitate
00:30 Preuniversitaria*
01:00 Preuniversitaria. Cursuri de limbi străine
01:30 Vorbiți, scrieți românește.
Realizator Valeriu Marinescu
02:00 Universitaria*
03:00 ONG Mania. Realizator Ana Maria Stancu
03:30 Ce citim astăzi.
Realizator lector univ.dr. Florin Pâtea
04:00 Dicționar cultural.
Realizator prof.univ.dr. Ioan Roșca
04:30 Amintiri de la filmare.
Realizator Ion Bucheru
05:00 De fapt și de drept.
Realizator lector univ.dr. Diana Artene

PROGRAMUL RADIO HFM

Hit the morning (07:00-10:00 – luni-vineri)
Realizatori: Alina Toma & Alex Crăciun
Light Zone (10:00-13:00 – luni-vineri)
Realizator: Robert Tache
După-amiaza devreme (13:00-16:00/luni-vineri)
Realizator: Tiberiu Ursan
Nume: Ambuteiaj (16:00-19:00/luni-vineri)
Realizator: Iuliana Mardare
Ultima Ediție (19:00-22:00/luni-joi)
Realizator: Maria Ilie
Cafe Nocturn (22:00-23:00/luni-joi)
Realizator: Luminița Bondrea
Sportlife (19:00-22:00/vineri)
Realizator: Claudiu Giurgea
Sinteza săptămânii (12:00-13:00/sâmbătă)
Realizator: Ioana Babu
80 Remember (17:00-19:00/sâmbătă)
Realizator: Robert Tache
Ocolul Pământului în 60 minute (19:00-20:00/sâmbătă)
Realizator: Maria Ilie
Hit Hours (20:00-22:00/sâmbătă)
Realizator: Alex Camburu
În sfârșit week-end (08:00-12:00/sâmbătă-duminică)
Realizator: Marcel Vicol
Week-end activ (13:00-17:00/sâmbătă-duminică)
Realizator: Alex Camburu
Tech News (12:00-13:00/duminică)
Realizator: Tiberiu Ursan
Nume: Top 20 (17:00-19:00/duminică)
Realizatori: Alina Toma, Alex Crăciun
Nume: Printre rânduri (19:00-20:00/duminică)
Realizator: Iuliana Mardare
Povești Nespuse (20:00-22:00/duminică)
Realizator: Echipa HFM

Limba și literatura română pentru clasa a XII-a

Limba și literatura română este obiectul de studiu prezent în toate examenele de Bacalaureat, indiferent de profilul liceului. De aceea, chiar dacă există deosebiri în modul cum sunt formulate testele de bac în funcție de tipurile de învățământ urmate, însușirea unui bagaj comun de cunoștințe este absolut necesar. Consultațiile sunt realizate atât în clasă, cu participarea activă a elevilor, cât și în studioul tv. Acestea vizează cultivarea plăcerii de a citi, a sensibilității estetice, dezvoltarea abilității de a recepta și de a produce o gamă variată de texte, însușirea și practicarea diverselor strategii de comunicare. Un accent deosebit este pus pe cunoașterea operelor și autorilor canonici ai istoriei literaturii române, cunoașterea trasăturilor stilistice ale scriiturii autorilor, originalitatea talentului lor în construirea unei imagini literare percutante. Un loc important în economia de ansamblu a consultațiilor îl ocupă analiza diferitelor tipuri de grilă de examen de Bacalaureat date în ultimii ani, accentuând asupra capanelor ce trebuie evitate atunci când te rezumi în învățare la memorarea unor formule standard.

* Emisiuni realizate în cadrul Departamentului Învățământ.

Muzica țărănească din Gorj

A
t
e
l
i
e
r
d
e
T
R
A
D
I
Ț
I
I
Ș
I
M
U
Z
I
C
I
O
R
A
L
E

BALADELE

Precum în celelalte zone ale Olteniei și ale Munteniei, cele mai vechi cântece din Gorj sunt cântecele epice bătrânești, *baladele*. Aici, cântecele epice se împart în trei categorii: haiducești, vitejești (eroice sau voinicești) și sociale. Majoritatea baladelor sunt de circulație națională (precum *Miorița*, *Toma Alimoș*, *Corbea*, *Gruia lui Novac*, *Ghiță Cătănuță* ș.a.), dar și câteva locale, cu statut de jurnale orale, în mare parte creații ale lăutarilor din secolul al XX-lea. Cântate întotdeauna de bărbați, baladele aveau un caracter arhaic și un stil specific de la zonă la zonă. Cele mai multe au fost culese și înregistrate la Tismana, de la lăutarul Petre Geagu, cunoscut drept *baladistul Gorjului*, altele fost culese și înregistrate de la lăutarii din Runcu și de pe Valea Amaradiei. În localitatea Novaci, datorită cercetărilor de teren efectuate de Christea N. Țapu în anul 1897, s-au cules texte de cântece epice monumentale de la lăutarii și rapsozii locali: D. Brezulescu, Nicolae Frățilă, Gheorghe Porumbescu, I. Ciocirlă și Ion Preuteșescu. De asemenea, tot Chr. Țapu a efectuat cercetări și în localități ca Stroești, Săcelu, Urdarii de Jos (astăzi în Mehedinți), Sorești, Vădeni, Peșteana, Vladimir și Târgu Jiu. Toate textele culese au fost cuprinse, alături de altele efectuate în Teleorman, Vâlcea etc., în volumul *Materialuri folcloristice*. De la cel mai renumit baladist al județului Gorj, rapsozul tismănean Petre Geagu-Cătăroișu s-au cules numeroase balade locale sau „furate” din zona Doljului vechi, precum: *Balada lui Gheorghe Haiducul*, *Zbangă*, *Oleac*, *Mirea* sau *Ghiță Cătănuță*. Alt baladist vestit și bun instrumentist deopotrivă a fost lăutarul Nicolae Zlătaru din Runcu. Născut la sfârșitul secolului al XIX-lea, a moștenit de la familia sa un număr masiv de piese, clădindu-și un repertoriu solid. Multe din balade, însă, s-au pierdut treptat, încă din perioada interbelică, după cum relatează însuși Constantin Brăiloiu în 1931: *în satul Runcu, cântecele bătrânești se uită pe zi ce trece*. Printre cele notate și înregistrate se număra: *Gruia lui Novac*, *Gheorghe* și *Arapu* sau *Ce faci*

DOINELE

În multe dintre cântecele lirice apar rămășițe baladești: dialogul baladesc (element al cântecelor haiducești), discuția dintre cuc și turturea sau tendința de a se povesti fapte, evenimente după model baladesc (jurnalele orale). Acestea se pot diviza în două mari categorii: doinele (cântecul lung gorjenesc) și cântecele propriu-zise, care, la rândul lor, au mai multe subdiviziuni: cântece haiducești, cântece de război, cântece de cătanie, cântece de primărie socială și necaz, cântece de dor și dragoste, cântece de înstrăinare, cântecele vârstelor etc. Piesele cele mai de seamă din Gorj sunt cântecele lungi (doinile) - cântece lirice lente, ornamentate și cu o formă deschisă, ce le distinge de cântecele comune. De foarte multe ori, în discursurile oficiale despre folclor, s-a afirmat că doina este genul muzical-poetic reprezentativ pentru cultura populară din Gorj. Aici, doina a rămas vie, purtată de lăutari și de rapsozii. Aceștia o execută în timpul oricărui petreceri populare în care participanții sunt adunați în jurul unei mese. Textele doinelor vechi din Gorj ilustrează, mai ales, teme de dragoste. Aceste texte au, în zona Olteniei, un pronunțat caracter erotic. Unele evocă începutul muncilor de primăvară în sat și imaginea unui tânăr cărui nu-i pasă de muncă, ci de dor, de dragoste: *Foaie verde mărgărit / Și băgai cu cucu-n plug / Cucu' cântă și eu mân / Și dorul ține de coarne / Și dragostea pune boabele*; altele prezintă începutul primăverii conștientizat de țăran prin diferite manifestări ale naturii și prin aparițiile schimbate ale „mândrei”: *Foaie verde mărcine / Eu cunosc vara când vine / Pe fluturi și pe albine / Pe frunza de mărcine / Pe mândra mbrăcată bine!* În ultima vreme, doina locală a căpătat o particularitate semnificativă: dragostea a dispărut din versurile ei, transformându-se în nostalgie, dovedindu-se, astfel, caracterul social al doinei actuale. Astăzi, motivele principale ale doinei sunt teama de bătrânețe și singurătate, nostalgia tinereții și sacrificiile făcute pentru copii: *Foaie verde mărgărit / Mi-aduc aminte demult / Cine-am fost și cine sunt... / Mă gândesc la viața mea / Și m-aprind ca flacăra! sau La vreme de neputere / Nu vreau bani,*

Tema atelierului de tradiții și muzici orale a fost muzica țărănească din Gorj, una dintre muzicile cele mai distinte ale genului tradițional românesc, cu o calitate artistică neîndoielnică. Participanții la această activitate interesantă au aflat lucruri noi și interesante, pe care le împărtășim cu dumneavoastră.

moșule-n grădină?, foarte populară în zona Olteniei, sub numele de *Uncheșelul* sau *Moșneguțul*, care vorbește despre un bătrân ce dezgroapă via în ziua nunții nurorei sale, pentru că nu mai speră în întoarcerea fiului-ostaș de pe front. Pe lângă cea culeasă de la Runcu, interesante și inedite sunt și celelalte variante ale baladei, cântate în perioada interbelică și de ceilalți lăutari din județ. Alte balade se identifică prin evenimente, fapte și oameni de legendă, exemplul *Iovan Iorgovan* (personaj din mitologia românească similar cu Hercules) - *Cântecul lui Iovan-Iorgovan*, păstrătoare ale elementului eroicofantastic, cu atmosferă de basm - *Șarpele și voinicu'*, foarte răspândită în sudul României, mai cu seamă în zonele folclorice Vlașca-Teleorman. În satele de pe Valea Amaradiei au existat numeroase familii de lăutari și rapsozii în al căror repertoriu se regăseau, în primul rând, cântecele bătrânești epice. O parte din bijuteriile folclorice de pe Amaradia au fost descoperite, culese și înregistrate de Constantin Brăiloiu în perioada cercetărilor din 1938-1939. Lăutarii de pe Amaradia au fost conservatorii unor balade străvechi, multe pierdute odată cu ei. Astăzi, baladele s-au „fărămițat” ori au dispărut de tot. Ele reprezintă niște „relicve” ale celor interpretate la curțile medievale. Ele se aseamănă cu *doinele*, datorită ritmului lor *rubato*. Dispariția baladei nu înseamnă o rupere a acesteia din lumea poeziei populare; elementele ale ei au fost reținute de alte specii ale poeziei populare, precum *doinele*. Melodia baladelor este mai stabilă decât textul lor. Actualmente, majoritatea baladelor din Gorj sunt interpretate de Cristian Geagu-Cătăroișu, nepotul lăutarului Petre Geagu - haiducești: *Iancu Jianu*, *Corbea*, vitejești: *Ghiță Cătănuță*, *Gruia lui Novac*, și, mai ales, sociale: *Uncheșelul*, *La nuntă la Vijulan*, *Bărbatul meu nu este mort*, *Gogin din Buduhala* ș.a.. Celelalte balade, numite de folcloriști „jurnale orale” sunt relatări de evenimente senzaționale recente, lipsite de eroism. Unul din ele, *Focul de la Costești*, de la începutul secolului al XX-lea, compus de lăutarul Ioniță Bădiță din Pitești, a circulat în toată aria meridională a țării, ajungând până în Gorj. Celelalte jurnale orale: *Bărbatul meu nu este mort*, *Gogin din Buduhala* și *La nuntă la Vijulan* sunt cântări strict locale. Interesantă este *Cântarea lui Cojin* (*Gogin din Buduhala*), a bărbatului ucis de pădurar pe când fura lemne și pe care soția, devotată până dincolo de moarte, se îngrijește să-l răzbească și apoi să-l îngroape, precum în *Baltagul* lui Mihail Sadoveanu. *Cântarea lui Gogin* este singura referitoare la solidaritatea rudarilor (ciopliitori de lemne) și dorul de război al acestora față de pădurarul cuigaș. Altă cântare inedită (ce se poate identifica foarte ușor cu doina) este *La nuntă la Vijulan*. Originară din comuna Arcani, cunoscută și sub numele de *Cântecul lui Matei Vlădoiu*, expune povestea copilului sărac, care se înalță prin muncă, dar este otrăvit la o nuntă de un dușman anonim. Această baladă încă mai circulă în județ, cu variante și particularități diferite prin interpretarea lăutarilor din Pârâu de Pripor.

nu vreau avere... / Vorbă bună cu plăcere / Vorbă bună și mâncare / Câte-o haină în spinare. În Oltenia, doina s-a transmis în cântecul de joc, acesta reprezentând stilul modern. Astfel, în afară de „cântecele lungi”, în Gorj există și cântecele propriu-zise (mai senine), la origine tot doine (prin versuri), dar executate muzical pe ritmuri horă sau sârbă, în tempouri așezate. În ele, versurile de dragoste încă sunt principale: *Doamne, n-oi mai fi călit / De traiul ce l-am trăit / Am umblat pe unde-am vrut / Și-am iubit ce mi-a plăcut / Și l-a țară și la țarg / La țară țărancele / La oraș cocoanele / Sau Am un foc în inimioară / Nu mi-l potolește-o țară / Numai mândra într-o seară / Focu-i foc nu se mai stinge / Dar inima mea mi-o frige*. De foarte multe ori, cântecele de dragoste gorjenești se pot identifica ușor cu cântecele de lume (creații muzicale din secolul al XIX-lea). Unele linii melodice au fost moștenite de la curtea medievală, supuse influențelor grecești și turcești, altele s-au format treptat sub influența creațiilor occidentale. Cu toate acestea, în Gorj se poate vorbi și de un număr mare de creații proprii, izvorâte din contextul socio-cultural urban. Dintre acestea se individualizează cântecele cu un pregnant conținut erotic, îmbogățite cu numeroase interjecții, lamentări și tânguirii (ah-uri, oh-uri). Interesante și neobișnuite, totodată, sunt anumite creații proprii cu numeroase referințe la dușmani. Melodia cântecelor de acest fel este una sobră, rece. Acești „dușmani”, ale căror trăsături fizice sunt destul de vagi, sunt „lovii” cu blesteme năpraznice, care, de cele mai multe ori, stârnesc amuzamentul: *Doamne la dușmanii mei / Dă-le, Doamne, ce vor ei! / Dă-le car cu patru boi, / Ia-le ochii amândoi / Dă-le car cu patru roate, / Ia-le mâinile din coate sau Doamne la dușmanii mei / Dă-le, Doamne, ce vor ei! / Dă-le bani, Doamne, cu caru' / Să-i mănânce tribunalu'.* În aceste tipuri de cântări, lăutarii își expun talentul poetic, prin crearea de versuri cu blesteme care mai de care mai savuroase și atractive. Dușmanii instalați, probabil, mai de curând, dar temeic și obsesiv în lirica gorjenescă, sunt intruchipări concentrate ale răului difuz, care macină societatea românească contemporană, rău pe care oamenii încearcă să-l combată prin cântare. Mai întotdeauna cântecele se sfârșesc cu victoria celui „dușmănit” și cu biruința lui asupra vrăjmașului: *Dușmanii mă dușmănesc, / Iar eu mă gospodăresc / Dușmanii cu dușmănia, / Eu mențin gospodăria.*

HORELE și SÂRBELE

Din mulțimea de jocuri distincte de altădată - *brâul*, *târcolul*, *ungurica*, *șchioapa*, *rustemul*, *bordeiașul*, *frunza*... - gorjenii le-au păstrat astăzi doar pe cele mai populare și cu circulație mai extinsă: *hora de mână* și *sârba*. *Hora* este legată de actele rituale din cursul nunții, dar și de alte ocazii în care comunitățile simt nevoia să se solidarizeze. *Sârba* este manifestarea energică, explozivă chiar, a acestei solidarizări. Toți gorjenii le joacă fără greș pe amândouă, oricând și oriunde, inclusiv în restaurantele de lux din orașul Târgu Jiu. Jocurile au muzici destul de amestecate. Unele păstrează o amprentă gorjenescă netă, altele resimt, pe de o parte, influența muzicilor din provinciile apropiate - Banat, Muntenia, pe de altă parte, influența muzicii promovate de ansamblurile folclorice. În ele, lăutarii inovează și improvizează viguros și în deplină libertate: rezultatul este o muzică complexă, în care componentele și-au topit granițele, un fel de „operă deschisă” irepetabilă, fotografie sonoră a momentului interpretării. În perioada interbelică, mai ales în anii '30, muzica din Gorj era cântată și ascultată (prin intermediul plăcilor de gramfon) în întreaga arie sudică a țării.

TARAFURILE

În acea vreme, mulți din țăranii agricultori veneau cu trenul la București, vânzând zarzavaturi în piețele din zona Gării de Nord. Seara, aceștia petreceau la restaurantele din zonă. Astfel, începând cu 1929, numeroase tarafuri de lăutari din Gorj își luau angajamente pe la diverse restaurante, cârciumi sau bodegi din București, din preajma gării. Cântările lor erau ascultate și de populația sau de elita bucureșteană. Stilul lor era unul colorat, glasurile lăutarilor sau lăutăreselor erau clare, cu modulații vocale specifice (mai ales în cântarea femeilor), ce treceau de la emisia de piept la cea de cap și invers. Frazele muzicale ale melodiilor erau încheiate de violistul primăș cu scurte parafraze de sârbe sau jocuri iuți, ca niciunde în România. Din componența tarafurilor gorjenești nu lipseau (inițial) un violist, un bracist și un basist. Cu timpul, mai ales începând cu prima jumătate a secolului al XX-lea, din formații au început să facă parte și femeile, mânuind instrumente de acompaniament, precum chitara sau acordeonul (începând cu 1945). Până în 1900, bandele se compuneau numai din bărbați, primășul fiind și solist vocal. Însă nimic nu întrecea dulceața glasului unei femei, astfel apărând și lăutăresele. O noutate în taraful gorjenesc a fost și țambalul mic, apărut pentru prima dată la Tismana, la începutul secolului al XX-lea. Treptat acesta s-a răspândit în județ, nu toate localitățile însă arătându-se încântate de noul instrument. Taraful în care țambalul coopera într-un mod armonios cu celelalte instrumente a fost cel al lui Costică Vraciu, originar din Stoia, care și-a adus în țară, încă din tinerețe, un țambalist. Cu această formație restrânsă (o vioară, un braci, un țambal și un bas) a cântat și Maria Tănase în anul 1937, debutând cu înregistrări la casa de discuri *Columbia Records*. Pe valea râului Amaradia, în numeroase localități au existat lăutari care au cântat în formule specifice zonei: la vioară, bas, chitară și vuvă. De asemenea, au existat și rapsozii care au cântat la instrumente de suflat precum fluiorul, cavatul sau cimpoiul. Satele de aici au fost mult timp izolate și departe de civilizație, fapt ce a înlesnit păstrarea unor aspecte aparte zonei, precum existența vuvărilor (interpreți din tamburină), care au dat o notă aparte cântecelor de pe Amaradia. Instrumental a mai fost întâlnit pe Gilort, la Novaci și la Turburea. Stilul lăutarilor din această zonă diferă de cel al muzicanților din restul județului, atât prin repertoriu, cât, mai ales, prin maniera de execuție.

* Savantul Constantin Brăiloiu (1893-1958) vâstar al unei familii boieresti din ținutul Gorj, a gravat pe discurile timpului său numai capodopere gorjenești. El a căutat continuu să îmbogățească *Arhivele Societății Compozitorilor Români*, pe care el le-a fondat în 1928. A vorbit cu oamenii din Gorj despre muzica și ritualurile funerare, pe care le-a descris într-un document intitulat *Ale mortului din Gorj*, sperând să aloce încă trei volume mari, dar, pe care, nu le-a finalizat. Mulți dintre lăutarii și rapsozii gorjeni au fost înregistrați de Constantin Brăiloiu între 1930-1940.

Prin acest Atelier de tradiții și muzici orale, la care au avut loc audiții muzicale „pe viu” (cu Gabriel Gălea-Gorjanu), dar și prezentarea unor înregistrări de valoare din patrimoniul folcloric al zonei studiate, s-au făcut și prezentări de costume populare specifice zonei. Astfel, am urmărit cu toții o adevărată lecție de viață, un fragment de istorie românească, pus în valoare de specificitatea sa unică. Lect. univ. dr. Otilia Pop-Miculă, cadru didactic la Facultatea de Științe Socio-Umane, a condus cu măiestrie acest atelier de folclor, reușind să capteze atenția tuturor celor prezenți, studenți și cadre didactice. Sperăm ca pe viitor să avem cât mai multe astfel de activități interactive și atrăgătoare, care să completeze în mod fericit orele de curs ale studenților facultății noastre.